

PREPIH

10
95

KOROŠKI ČASOPIS

Leto V, 26. maj 1995, cena 150 SIT

Poštšina plačana pri

pošti Ravne na Koroškem

GREHI STANEJO

Radeljska
strela iz
oblačnega
neba

EKO -
ŠPIJONAŽA
NA RAVNAH

BREZPLAČNI
MALI OGLASI
tel.: 22 - 999

BORZA DELA

GRADIS

GRADBENIŠTVO d.o.o.
Ravne na Koroškem

Dobja vas 125, Tel.: 0602 23 531, fax: 22 670

Most na avtocesti Hoče - Arja vas

Izvajalec: *GRADIS Ravne*

Po konkurenčnih cenah izvajamo visoke, nizke gradnje, mostove, vršimo projektiranje, gradbeni inženiring, prodajamo vse vrste betonskih mešanic in vršimo razne mizarske usluge.

SE PRIPOROČAMO !

... vsak dan ...

... ves dan ...

Meškova 21 / 62380 Slovenj Gradec

tel.: (0602) 41-245, 41-818 / fax: (0602) 42-600

NAJNIZJE MOŽNE CENE OBLAZINJENEGA POHIŠTVA IN UGODNI KREDITNI PRODAJNI POGOJI

- **20% popust ob gotovinskem plačilu**
- **trimesečno obročno odplačilo brez popusta**
- **petmesečno obročno odplačilo z 12% fiksno obrestno mero**

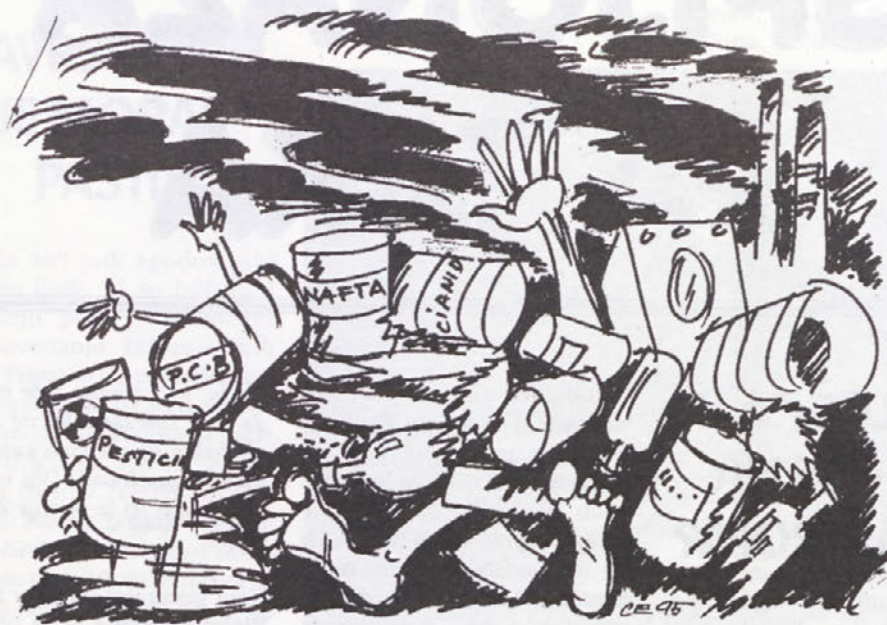

SLOVENJ GRADEC
Stari trg 304
0602 44 185, 41 144

NOVO MESTO
Regerške košenice 65a
068 21 674

NOVA OPREMA - SLOVENJ GRADEC

LEPA SI, SLOVENIJA ZELENA...

Poljana naj bo glavno mesto

Letošnji maj je bil nekaj posebnega. Svet je izpolnil svojo dolžnost in dostojanstveno obeležil okroglo obletnico zmage nad nacifašizmom. Proslav miroljubnega značaja so se udeležili vsi, razkazovanju vojaške moči pa so se diplomatsko izognili. Pozivov na miroljubno sožitje ni manjkalo, saj po svetu različni ...izmi še dvigajo glave in sprožajo krajše ali daljše spopade.

Slovenija se je pridružila proslavljanju prav inovativno. Smo pač nekaj posebnega, kar bodo zgodovinarji vestno zabeležili, da ne bo šlo v pozabo.

Proslav je bilo dovolj za vse okuse. Državne se sicer niso udeležili vse, strankarskih proslav je bilo glede na število strank bolj malo, občinske in mestne proslave so se kar nekako porazgubile v križanju mnenj o bivših zaslugah.

Nekaj nam manjka! Zlobneži trdijo, da zunanji

sovražnik. Morda res! Pozabili smo na desetdnevno enotnost, ko smo branili samostojnost pred napadom "južnih bratov" in ubranili svobodo in neodvisnost.

Namesto enotnosti v miru in svobodi se po državi razvija špetir. Le proslava na Poljani je bila vzgledna. Vsi različno misleči so se enotno udeležili spominske svečanosti na kraju zaključnih bojov z okupatorskimi silami.

Ni čudno, da je vznikla pobuda za spremembo ustave v členu, ki govori o glavnem mestu države. Ne Ljubljana, le Poljana naj bo glavno mesto! Razpišimo referendum. Brez dvoma bomo zmagali. Dovolj nas je, ki si želimo sloge v delu in življenju, brez političnih zdrah. Če bo potrebno, bomo še obudili kralja Matjaža pod Peco, da nam bo stal ob strani, ko bomo uresničevali tisočletne sanje o lepšem življenju.

-TIK

- ❖ Zanimivo, da tisti, ki jim najbolj strežemo, najbolj vedo, kako se vsemu streže.
- ❖ Komaj se človeku življenje uteče, že se mu začne iztekati.
- ❖ Nesmisle najlaže dokažejo skrajnosti.
- ❖ Posrednike plačujemo neposredno.
- ❖ Motiti se je človeško, biti človek je moteče.

NIKO

VSEBINA

X Špijonaža pa taka	4
X Radeljska strela iz oblačnega neba	6
X Johnson Controls gre naprej	7
X Intervju: dva profesorja, dva zgodovinarja	10
X Anketa: kam na dopust	12
X E.T. v Jollyju	18
X Siromašnejši Slovenj Gradec	21
X Kdo je Pistor	25
X Boj s Turki na Šrotneku - 2. del	27

Na naslovnici:
Rdeča ravenska lepota

Foto: arhiv PREPIHA

PREPIH Koroški časopis.
Izdaja ČZP Voranc d.o.o.
Ravne na Koroškem
Glavni in odgovorni urednik
Vojko Močnik.
Računalniški prelom:
Grafični studio Ivko, Ravne.
Tisk: Tiskarna ODTIS Ravne.
Naslov uredništva:
Ravne na Koroškem, Prežihova 24,
tel.: 0602/22-999, fax: 22-904.
Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje, št. 23/105-92, šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarifne št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo in ne honoriramo.

ŠPIJONAŽA PA TAKA

"...V zadnjih nekaj letih pa se je z reorganizacijo ŽR in z vsevečjimi težavami varstvo okolja moralo(?) umakniti v obrobje aktivnosti naših poslovodnikov: za preživetje gre - pravijo. Res je tako. Toda: ali naj teh nekaj nepravilnosti, ki jih odkrivajo ekološki špijoni po naši haldi in za vogali naših obratov, in ta naš edini večji ekološki problem hrupa resnično potepa vse rezultate iz minulih let in naj postane ŽR v očeh slovenske politične javnosti in v očeh ekološke stroke resnična ekološka bomba širokih razsežnosti - kot to z vso mero zaskrbljenosti ugotavlja Vane Gošnik s svojimi Zelenimi?..."

EKOLOŠKA IN SOCIALNA KATASTROFA?

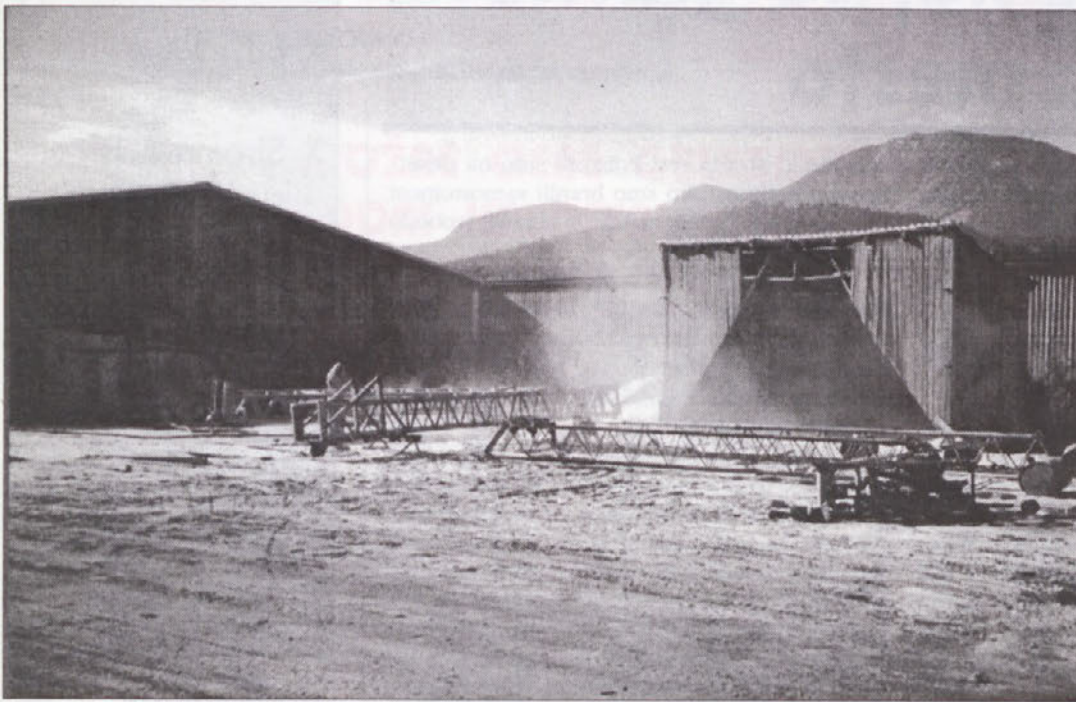
In kaj v pisanju Zelenih je takega, da so v fabriki nekateri skočili tako visoko? Gre za deset točk, v katerih naštevajo vse znane grehe UHP peči in hrupa, ki ga povzroča, emisije izpuhov, ki da

Metodom Obretanom, Ivanom Miklavžino in Marijo Pur podpisala "pogodbo, s katero je očitno želela doseči predvsem njihovo izselitev iz neposredne bližine tovarne. Ugotovili smo, da je s to pogodbo železarna želela razseliti našete ljudi zato, da ji ne bi bilo treba izvesti nujno potrebnih ekoloških ukrepov". In še, da "iz pogodb jasno izhaja, da namerava železarna namesto investicije v protihrupno zaščito (najmanj

še, da "vse opisano kaže na sum, da se v Železarni Ravne dogaja ekološka in socialna katastrofa širokih razsežnosti." (Vsi navedki s poudarkom so iz pisanja Zelenih op.p.)

Novi generalni direktor Metala **Vinko Pogačnik** je na obtožbe oziroma sum Zelenih odgovoril z izjavo, ki pojasnjuje, da sanacija Metala pomeni tudi ekološko sanacijo, da so se vseh naštetih problemov lotili tako, da bi bili rešljivi za vse prizadete (tudi za ljudi iz bližine UHP) in da bodo takoj zaposlili svojega ekologa. Pritrjuje tudi **Jožku Kertu**, ki ugotavlja, da je železarniška kriza prizadela tudi ekološko plat proizvodnje, tudi zato, ker se je za železarniškim plotom naenkrat znašla ekologija brez koordinatorja med novonastalimi družbami. Od 3.maja, ko so Zeleni svoje pismo poslali po Sloveniji, pa so se očitno zadeve res premaknile. Morda tudi po zaslugi republiškega **Inšpektorata za okolje in prostor** (ustanovljenega letos), ki je z nekaj odločbami o odpravi nepravilnosti v železarni potrdil, da vse pa le ni tako čisto, kot trdijo tisti v železarni, ki so doslej edini lahko odgovarjali na opozorila v zvezi varstvom okolja.

Toda teh to nikakor ne odvrta od zlivanja žolča na vse, ki si drznejšo zavijati nos, če jim pod njim smrdi. Tako jih imenuje Jožko Kert kar ekološki špijoni, minimalizira dokazane napake v ravnanju s posebnimi odpadki, jih dolži, da so naredili ekološki stroki ogromno škodo, še posebej pa se mu "gabi ekobiznis". Glavni argument so dosežki železarnarje v preteklem obdobju na področju varovanja okolja. Ob tem seveda nihče ne pove, da brez teh "dosežkov" pač sploh ne bi smeli več delati, in da gre za zakone, ki

Tak je del zaključka odgovora direktorja Ekoinženiringa Jožka Kerta glavnemu direktorju Metala Vinku Pogačniku, ki ga je ta zahteval v zvezi z obtožbami Zelenih Slovenije na račun varstva okolja na lokaciji nekdanje Železarne Ravne, naslovljene na Metal. Pa niso bile naslovljene samo na Metal, temveč še na 20 drugih naslovov in sredstvom javnega obveščanja.

po nekaterih informacijah vsebujejo tudi škodljive fluorovodike, omenjajo kurjenje odpadnih olj neznanega izvora (vzeli so tudi vzorce, ki so jih dali analizirati), opisujejo, kaj so našli na haldi (transformator s PCB, kondenzatorje, jamo, v katero so izlivali brozgo neznanega izvora...). V zadnji točki pa obtožujejo Železarno, da je s Petrom Jehartom, Katarino Kumprej,

1,5 milijona DEM) in prekinitev nočnega obratovanja UHP peči in odpraševalne naprave (izpad dohodka približno 6 milijonov DEM na leto) nadomestiti z razselitvijo okoliških prebivalcev, kar bi jo po podpisanih pogodbah stalo le 152.400 DEM v tolaški vrednosti. To bi se tudi v resnici v kratkem zgodilo, če ne bi bilo prizadete družine Zavodnik, ki je igro pravočasno spregledala." In

regulirajo, kaj se sme in kaj ne. In zakoni, hvalabogu, sledijo spoznanjem Evrope.

NAVRŠKI VRH JE MORAL PASTI!

Seveda živi tudi zgodovinski spomin ljudi, ki so bili pred desetletji priče podobnemu sprenevedanju železarniških šefov. Takrat so bili gozdarji edini, ki so opozarjali, da se iz fabrike "res kadi nekaj škodljivega", šele na sodišču pa jim je uspelo doseči, da so v Železarni ploščo obrnili. Svetnik **Logarjev Pepi** je na občinskem svetu pred dnevi kar lepo povedal, da je skepsa še najbolj neškodljiva. In to, ko so nekateri železarniški šefi spet hoteli doseči vsaj "distanco do pisanja in obtožb Zelenih". Pred desetletji je za tako dokazovanje padel kar Navrški vrh, zdaj smo na srečo občutljivejši že za manjše ekološke grehe.

O ekoloških razmerah v občini Ravne - Prevalje je torej že kar na začetku mandata razpravljala tudi nova lokalna oblast. In čeprav so v njej tudi železarniški delavci, še zdaleč ne pristaja na vnaprejšnjo odvezo od ekoloških grehov. Nov veter?

RES DRAG GREH!

Edini resni greh na področju varstva okolja v železarni, ki ga priznavajo vsi, je hrup, ki ga povzročata UHP peč in odpraševalna naprava. Zaradi hrupa so inšpektorji izdali samo začasno dovoljenje za obratovanje najpomembnejšemu agregatu Metala, montirali so celo napravo, s katero ga lahko izklopijo, če... V zadnjih mesecih je prav zaradi tega "če" vodstvo Metala šlo v dogovarjanje s prebivalci Stražišča, ki jih navajajo tudi Zeleni. Dogovarjanje, ki bi rešilo ekonomiko UHP peči in omogočilo prizadetim občanom znosno bivanje. Eden redkih, ki je omenil še eno plat, je spet novi direktor Metala, ki je priznal, da

bo tehnična rešitev protihrupne zaščite velika pridobitev tudi za delavce pri UHP. Teh doslej ni omenjal skoraj nihče...

Vsakan železarniške halde

Rešitev za prizadete iz Stražišča bo Slovenske železarne oziroma Metal stalo po doslej znanih podatkih 1,600.000 DEM. Nikakor torej ne "ušivih" 152.400 DEM, kot jih omenjajo Zeleni. Toliko bodo dobili kot odškodnino in plačilo preselitve. Sem niso všteti **Zavodnikovl**. Ti zahtevajo, tako pravniki železarne, na glavo družine po milijon mark. **Miran Kos**, ki v imenu Železarn vodi pogajanja, pravi, da Zavodnikovi preselitev zavračajo. Ne gre po njegovem za nikakršne igre, temveč "naš dober namen, da se z občani dogovorimo". Toda - v neposrednem soočenju z Gošnikom, predsednikom Zelenih Slovenije, je povedal še, da je Železarna že sprožila upravni postopek za prekategoričazijo zemljišča, to pa zna zadeve spremeniti. V čigavo škodo, nismo zvedeli, odgovor je lahko zgolj retoričen...

Vse skupaj, z odškodninami in preselitvami okoliških prebivalcev, bo železarno stalo 3,800.000 DEM. Investicijski program je že narejen, vsakdo pa si lahko zračuna, koliko bo stala pro-

manjka "zelenih", ki bi neodvisno od politike uspevali opozarjati na varstvo okolja. Kot civilno gibanje. Tudi v podjetjih, ki so dolžna spoštovati okoljevarstvene zakone, pa bi si naredili uslugo, če bi kdaj reagirali že ne "civilna opozorila" in ne šele takrat, ko opozorila pridejo iz politike. V primeru železarne celo potem politiki očitajo, da si nabira točke. Slišimo, da so Gošnika povabili še v Mežico. Da bo naredil red?

NEZNANJE ALI SPRE- NEVEDANJE

Občinski svet občine Ravne Prevalje je na pobudo ekologinje spregovoril tudi o drugih ekoloških vprašanih in ne samo o železarniških. Gre za Palomo, Tovarno lepenke na Prevaljah, gre za Tovarno pohištva oziroma tovarno vrat na Prevaljah. Za tovarno lepenke se ve, da spušča v Mežo organske odplake, in da ima že nekaj let "zaukazano" sanacijo. Toda - direktor se je sicer odzval vabilu na občinski svet, povedal pa je, da oni Mežo zgolj barvajo, in da "njihove odplake niso strupene". Kar ne moreš verjeti, da se lahko kdo tako spreneveda. In še huje, da morda res ne ve, kaj pomenijo za življenje v vodi organski odplaki. Iz Tovarne pohištva so vabilo ignorirali...

tihrupna zaščita investicije, ki povzroča toliko hrupa. Tako in drugače.

PREPIH

Prav razveseljivo je slišati, da na mnogih področjih zakone spoštujemo. Ob tem je nekaj grenkega samo v tem, da je nekaterim spoštovanje zakonov argumentacija, s katero se spravljajo nad dvom, ki je že od nekdaj gibalo vsakega razvoja. Tudi razvoja ekologije in ekološke osveščenosti. Perpetuum mobile, ki je usodno povezan, je žal vpleten tudi v politiko, ki zavestno izjavlja, da zavestno ne nabira ob vsakem takim dvomu svojih političnih točk, v politiko, ki ne izbira sredstev in načina, kako do političnih točk priti. Pa naj Zeleni z Gošnikom vred še tako trdijo, da so želeli le kaj spremeniti...

Toliko bolj zato v Mežiški dolini

EKOŠPIJONI SO ZDRAVA STVAR!

Če nas v Prepihu nosovi ne varajo, vlada, posebej v gomjem delu Mežiške doline, varljivo zatišje. Že dolgo niso tisti, ki so največji onesnaževalci tega dela države, sklincevali vesoljne javnosti, da bi ji pojasnili, kaj so dobrega za človeštvo storili. Da pa bi, kot se je to zgodilo ob zadnjem takim srečanju, ugotovili, da za svoje obratovanje nimajo niti osnovnih dovoljenj. Že nekaj let! Pa je svinec še vedno težji od železa... □

Edi Prošt

RADELJSKA STRELA IZ OBLAČNEGA NEBA

Poleg tiskovnih konferenc "kriminalnih združb" je v koroški regiji v zadnjih dneh najbolj odmeval udar strele med pogrebce na radeljskem pokopališču. Dogodek je bil odmeven zaradi svoje nevsakdanjosti, na vso srečo pa se je vse dobro končalo. Mnogi danes ugotavljajo, da je bilo v tej nesreči tudi srečno naključje, da strela ni terjala človeških življenj. V slovenjgraško bolnišnico pa so prepeljali 23 poškodovanih ljudi, ki so v tem deževnem dnevu poiskali streho nad glavo kar pod smreko.

Dogodku v Radljah ob Dravi pa je ob robu potrebno zapisati še nekaj drobnih opomb. Najprej, kako pomembno je, da ima Koroška enotno reševalno službo, saj je ob tako množični nesreči lahko pomagali le dobro organizirani reševalci, ki so s štirimi reševalnimi vozili (nekaj je bilo tudi osebnih vozil) hitro spravili ponesrečence v slovenjgraško bolnišnico. Dalje, izkazalo se je tudi, kako nujno je organizirano stalno dežurstvo v zdravstvenih domovih, predvsem pa se je v radeljskem primeru izkazala humanost in hitra akcija tamkajšnjih zdravnikov in medicinskih sester, ki takrat niso

dežurali, vendar so takoj prišli pomagati. In končno, izkazala se je tudi dobra organiziranost in pripravljenost dežurnega osebja v slovenjgraški bolnišnici, kamor so skorajda naenkrat pripeljali 23 ponesrečencev.

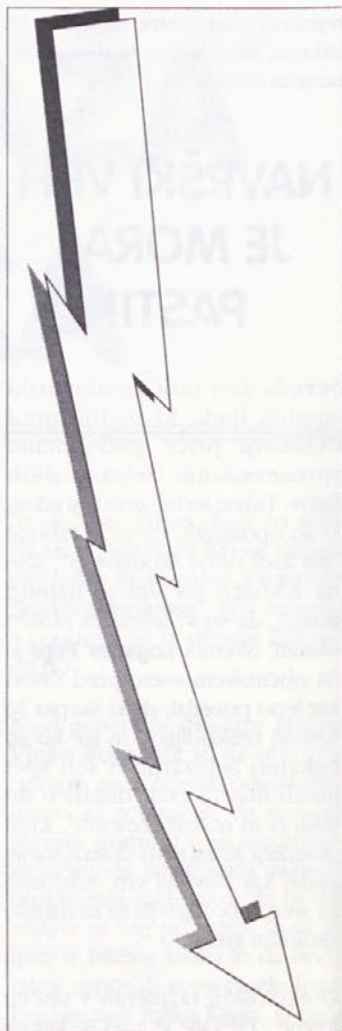
Na drugi strani pa je strele v Radljah ob Dravi ponovno opozorila nase, na svojo nepredvidljivost in silovito moč.

Dr. Janez Gorjanc, predstojnik kirurškega oddelka slovenjgraške splošne bolnišnice, je ob tem dogodku povedal, da je imelo trinajst poškodovanih, ki so jih zdravili na kirurškem oddelku (za ostale so poskrbeli na internem oddelku) poškodbe, ki so bile značilne za delovanje strele, vžganine po telesu, tisti, ki so nosili verižice ali prstane, pa so imeli na telesu sledove verižic oziroma prstanov. Poškodovance so na kirurgiji opazovali tudi zaradi motenj delovanja srca, ki nastanejo pri takšnih poškodbah, zato so jih na opazovanju v bolnišnici zadržali več dni. Poleg teh, za strela značilnih poškodb, pa so bile tudi mehanične poškodbe, saj je ljudi razmetalo naokrog in so dobili rane ali odrgnine.

Dr. Janez Gorjanc je tudi eden od najbolj priznanih slovenskih zdravnikov pri gorski reševalni službi, strela pa je ena od precej možnih povzročiteljev poškodb v gorah. "V bolnišnici so primeri

poškodb zaradi udara strele res bolj redki, kot gorskemu reševalcu pa mi je sama poškodba s strela seveda bolj znana. Vendar tudi v praksi gorskih reševalcev poškodbe zaradi strele niso pogoste, res pa poznamo nekaj smrtnih primerov. Ob tej nesreči pa bi bilo smiselno opozoriti na nekatere preventivne ukrepe, kako se naj ljudje ravnaajo v teh poletnih mesecih, ko so takšne nevihte pogoste," je poudaril dr. Janez Gorjanc. Gre pač za to, da je v času neviht in bliskanja pametno poiskati vamo zavetišče. To pa seveda ni drevo! Potrebno se je izogniti tudi napuščem hiš, saj žlebovi privabljajo strela, nevarno pa je v ob takšnih nevihtah hoditi po izpostavljenih gorskih grebenih in vrhovih. □

(mp)

ZAVAROVALNICA - MARIBOR d.d.

Podružnica za Koroško Slovenj Gradec
Francetova 7, 62380 Sl. Gradec
tel.: 0602 41-591, 41-813, 41-881, 41-882
fax: 41-814

**KASKO ZAVAROVANJE BREZ
DOPLAČILA ZA KRAJO!**

**ZAVAROVALNICA Z NAJDALJŠO
TRADICIJO IN NAJVEČ
ZAVAROVANCI NA KOROŠKEM**

**V
ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI!**

JOŽE-SILVA KREUH
bostišče
EDLYAJS
BREG 13-MEŽICA, TEL.: 38 602 35 694

V REALIZACIJI JOHN- SON CONTROLS-NTU KMALU NOVA NIČLA

Po odstopu Jožeta Graha z mesta direktorja družbe Johnson Controls je bilo to podjetje nekaj časa nedostopno za informacije, zato so se v javnosti pojavljala najrazličnejša ugibanja. Od Grahovega odhoda je minilo slabo leto in novi direktor Johnson Controls NTU Hans-Berndt Kroessner, sicer tudi direktor ene od družb Johnson Controlsa v Avstriji, je nedavno sprejel na pogovor dva koroška novinarja: Zlatko Strgar, ki je avtorica fotografije in Mira Petka, ki je tudi povzel pogovor z gospodom Hansom-Berndtom Kroessnerjem. Gospod Kroessner je predstavil koncern Johnson Controls in spregovoril o načrtih tega slovenjgraškega podjetja. Po novi registraciji nosi dolg naziv: Johnson Controls, Johnson Controls-NTU, d.o.o.

Hans-Berndt Kroessner, direktor družbe Johnson Controls-NTU d.o.o., Slovenj Gradec

"Johnson Controls je koncern, ki je ima svoje tovarne po vsem svetu. Sedež koncerna je blizu Detroitu v ZDA, razdeljen pa je na štiri divizije in največja skupina je prav avtomobilska, v kateri izdelujemo pretežno sedežne sisteme in notranjo opremo za avtomobilsko industrijo. Druga divizija se ukvarja s sredstvi za nadzor in klimatskimi napravami. V tretjo skupino ali divizijo sodijo podjetja, ki proizvajajo polietilenske materiale za področje živilske industrije. Gre za materiale, ki jih je mogoče v celoti reciklirati. Četrta in najmanjša skupina pa se ukvarja s prodajo akumulatorskih baterij. V celotnem sistemu Johnson Controlsa je zaposlenih okoli 47 tisoč delavcev, letni promet pa je okoli osem milijard dolarjev.

V Evropi je Johnson Controls prisoten od leta 1988 in ima podjetja, ki delajo avtomobilske sedeže v celoti ali posamezne dele za avtomobilske sedeže. V Evropi so tudi naša podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo kovinskih delov ter vzglavnikov, kar je tudi primer v Slovenj Gradcu."

ZLATA SREDI- NA

V skupini Johnson Controls je v Evropi še več takšnih podjetij kot je slovenjgraško, kjer predelujejo tako z gumirano žimo kot poluretana. V nemškem Espelkampu je največji obrat gumirane žime, drugi po velikosti je slovenjgraški, en obrat pa je tudi na Portugalskem. V Espelkampu je tudi največje podjetje, ki proizvaja na osnovi poliuretana, v Nemčiji sta še dva obrata, ki delata samo za Mercedes benz in BMW, eden je v Avstriji, pa v Slovenj Gradcu in dve tovarni v Veliki Britaniji. V Evropi je še nekaj tovarn kovinskih delov in obrati just in time, ki proizvajajo celotne sedeže. O deležu slovenjgraškega podjetja v tej veliki družini pa Hans-Berndt Kroessner dodaja: "Johnson Controls-NTU je po številu zaposlenih največja tovarna v sistemu Johnson Controls v Evropi. Realizacija v Slovenj Gradcu se letno vrti okoli 70 milijonov mark, celotni sistem

Johnson Controlsa v Evropi pa ustvarja 2,3 milijarde mark. Johnson Controls NTU po uspešnosti zavzema v evropskem delu nekakšno sredino. Glede kvalitete pa presega povprečno raven v tem sistemu.

V Slovenj Gradcu bomo dalje razvijali obstoječi proizvodni program. Zelo velik poudarek v nadaljnjem razvoju pa bo na področju vzglavnikov. Pri kupcih imamo prav tu glede zmogljivosti in kvalitete velik ugled. Tačas sta glavna kupca vzglavnikov BMW in Opel, zanimanje pa je tudi med drugimi avtomobilskimi tovarnami."

Koroško, predvse Slovenj Gradec in Mežico, je v zadnjem času zajel nekakšen strah pred poliuretantom, saj del ekološke javnosti nasprotuje proizvodnji in uvajanju novih tovarn, v katerih proizvodni proces temelji na poliuretanu. Ali je v avtomobilski industriji sploh alternativa za poluretana. Hans Berndt Kroessner:

"Nekateri kupci želijo naravni material, to je gumirano žimo, večina pa sedežne vložke iz poli-

uretanske pene in na tem področju v prihodnjih 15 do 20 let gotovo ne bo večjih sprememb. Zaenkrat ni videti kakšnega materiala, ki bi lahko nadomestil žimo in poliuretana. Gumirano žimo največ uporablja avtomobilska industrija v Nemčiji, Franciji, Španiji, drugod po svetu - z izjemo Mehike in Brazilije - pa uporabljajo pretežno poliuretana."

V proizvodnji poliuretana v NTU uporabljajo snovi kot so TDI in MDI, ki so lahko nevarna za okolje, mesečno pa jih porabijo okoli sto ton. Direktor Hans-Berndt Kroessner je kategoričen:

"Proizvodni proces s temi snovmi je zaprt in nima vplivov na okolje in zdravje ljudi. Imamo redne kontrole dovoljenih koncentracij in v naši tovarni so te vrednosti daleč pod dovoljenimi."

KRIZE ŠE NI KONEC

V časopish je bilo v zadnjem času zaslediti velike naslove, češ da je konec s krizo v avtomobilski industriji, vendar prvi mož slovenjgraškega dela Johnson Controls pravi, da so napovedi v medijih nekoliko pretirane in recesija še ni povsem mimo, saj ni opaziti toliko večjega povpraševanja. Ali drugače rečeno: različno je od tovarne do tovarne, od modela do modela.

"Veseli nas, da imamo v naši hiši tudi takšne kupce, kjer se je prodaja že povečala. Na področju proizvodnje vzglavnikov pa imamo na tržišču takšen položaj, da bomo proizvodnjo in promet v prihodnosti lahko še povečevali. Napovedi so nevhvaležne, lažje je pogledati nazaj, vendar bomo v realizaciji v Johnson Controls-NTU dodali še drugo ničlo. Ne morem pa napovedati, kdaj se bo to zgodilo," pravi Hans-Berndt Kroessner. □ (mir)

1
trgovina

100

vrst sirov

600

različnih lestencev

10000

drugih izdelkov za želodec,
zabavo in dom, za Avstrijce,
Korošče, Velenjčane, Savinjščane
in Celjane

ERA STANDARD

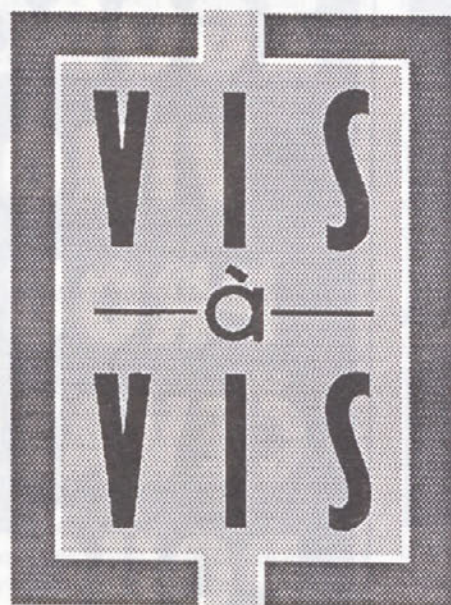
ERA

d.d.

ERA STANDARD
Šaleška 2, Velenje
Telefon: 063 854 621

ERA - dežela bogate izbire

Vis a Vis boste našli
vse, kar si pravi mojster
zaželi
za obrtnike in domače
spretneže,
za vrtničkarje in sadjarje,
za les in za kovino,
za samotarje in za pare,
ki spletajo gnezda

E R A

d.d.

VIS a VIS
Kidričeva 53, Velenje
Telefon: 063 851 705

E R A - dežela bogate izbire

ALOJZ KRIVOGRAD

Rojen je bil na Belšaku, občina Pliberk v Avstriji, nato je živel na Koroškem Selovcu. Gimnazijo Ravne je končal leta 1947, filozofsko fakulteto leta 1961. Vrnil se je na ravensko gimnazijo in tam poučeval do leta 1979. Zdaj je direktor Koroškega muzeja na Ravnah. Napisal je tudi nekaj sestavkov o lokalni zgodovini.

Prepih: "60 let praznujete. Kakšna dimenzija je to? Je to veliko ali malo - za Vas, za družbo, za zgodovino?"

Krivograd: "Obdobje 60 let je za človeka seveda dolgo, za mladega pa sploh, za tistega, ki jih je izpolnil, pa so prehitro minila. Če družba pomeni vse živeče ljudi na nekem ozemlju ali državi, velja najbrž za njo enako kot za posameznika, za mladi del družbe je ta doba dolga, starim pa se zdi kratka. Za družbe v starem ali srednjem veku se je v šestdesetih letih komaj kaj zgodilo, če izvzamemo krvave vojaške spopade in nesreče. Naša družba je v zadnjih 60 letih doživela silno hiter vsestranski razvoj v dobrem in slabem in nekaj neverjetnih zgodovinskih preobratov. Za zgodovino človeštva 60 let ne pomeni kaj dosti, vendar, kakor sem že rekel, v času zadnjih 60, bolj rečeno 200 let je človeštvo zašlo v vrtoglavo spreminjanje vseh vidikov življenja."

Potočnik: "Neverjetno, kako čas hiti. Vsak človek v določenem življenjskem obdobju doseže take ali drugačne uspehe. Tudi meni ostaja veliko prijetnih spominov iz vzgojno - izobraževalnega dela, nekateri objavljeni drobci iz lokalne zgodovine pa so ohranjeni v raznih almanahih in zapisih. Za vse dosežke sem hvaležen ljudem, okolju in razmeram, v katerih živim in delam. To mi pomeni zelo veliko. Človeštvo je ta desetletja doživelo velikanske prelomnice. Pomislimo samo na prvo in drugo svetovno vojno, pa tudi sedanje številne vojne povzročajo veliko gorja in nesrečo milijonom ljudi. Zame je največje doživetje, da sem dočkal rojstvo neodvisne

ZGODO- VINO PROU- ČEVATI, POUČE- VATI IN SE IZ NJE UČITI

V Jani so že nekaj časa modni "vzporedni" intervjuji. Pa se poskusimo z njim še mi!

Odgovarjata dva profesorja, dva zgodovinarja, dva šestdesetletnika: g. Alojz Krivograd z Raven in g. Jože Potočnik iz Slovenj Gradca.

države Republike Slovenije."

Prepih: "Kdo ima več od tega, če je zgodovinar tudi učitelj: učenci ali predvsem on sam? Zanimajo me Vaše izkušnje iz poučevanja in primerjava z drugim delom, ki ni bilo poučevanje."

Krivograd: "Če gre za pravega zgodovinarja, kar jaz verjetno nisem, in je v pedagoški službi, imajo od njegovega dela največ učenci, seveda če je dober učitelj, njemu ostane zelo malo časa za raziskovalno delo.

JOŽE POTOČNIK

Njegov rojstni kraj je Sušak blizu Ilirske Bistrice. Učiteljeval je na osnovnih šolah v Kopru in v Šentilju pri Mislinji, ob delu dokončal univerzo in nato vsa leta učil na slovenjgraški srednji šoli. Izpod njegovega peresa je nemalo člankov o zgodovini podjetij, društev in združenj v Slovenj Gradcu. So v mnogih publikacijah. Trenutno zbira gradivo za zbornik o Slovenj Gradcu in Mislinjski dolini. Za svoje vsestransko delo je prejel Bernekerjevo in Vrunčevo nagrado.

Učiteljevanje vzame človeku veliko več moči kakor kako drugo delo. To lahko primerjam z delom v muzeju, čeprav tudi sedaj prihajam utrujen domov, čemur pa pripomorejo že tudi leta. Pri delu v šoli se lahko tudi veliko naučimo."

Potočnik: "Krajevna zgodovina je pomemben člen pri poučevanju in razumevanju narodne ter obče zgodovine. Šole bi morale več storiti, da bi bolj spoznali naravno in kulturno dediščino svojega kraja."

Prepih: "H kakšni interpretaciji zgodovine 2. svetovne vojne se nagibate; gledate na zadnje polemike?"

Krivograd: "Nagibam se objektivni resnici oziroma sem nekompromisen pristaš stvarne resnice, kajti tudi v zgodovini je resnica ena in ena sama. Npr. boji na Poljani 13. in 14. maja 1945 so potekali samo tako, kot so, drugo je, v kolikšni meri so raziskovalci sposobni se približati tej resnici, ki se je v tistih dveh dneh tam zgodila. Veliko je odvisno od usposobljenosti raziskovalca samega, njegove zvestobe do resnice in od virov, ki jih ima na razpolago.

Kako razlagati 2. svetovno vojno? Osnovna dejstva o njej so danes znana zgodovinski znanosti in javnosti, bodisi da gre za dogajanja v svetu ali na Slovenskem. Druga svetovna vojna se je končala tako, da je velika antifašistična koalicija (ZDA, Anglija in SZ)

skupaj z odporniški silami na zasedenih ozemljih vojaško in politično premagala fašistične države na vseh delih sveta, tudi na Slovenskem.

Z dokumenti je dokazano in tudi zgodovinski spomin še živečih potrjuje, da so bili edini, ki so se na Slovenskem z orožjem v rokah borili proti italijanskim in nemškimi okupatorjem, partizani v okviru Osvobodilne fronte (OF) pod vodstvom Komunistične stranke Slovenije. Komunisti pa so zmago izkoristili, prevzeli oblast in izvedli revolucijo. Z dokumenti je dokazano, da je potem, ko so se organizirale prve partizanske čete in bataljoni in so začeli vojaško nastopati proti okupatorjem, konservativni del katoliških in tudi liberalnih politikov v Ljubljani začel snovati iz svojih somišljenikov politično in vojaško organizacijo, ki so jo Italijani priznali šele po velikih porazih proti partizanom 1942. leta v obliki vaških straž, in so jih imenovali Prostovoljna antikomunistična milica. Te enote so plačevali, oborožili in dali pogoje normalnega vojaškega življenja italijanski okupatorji. Vse to je odobral in dejavno podpiral vrh ljubljanske škofije. Te sile, ki so jih partizani imenovali belogardisti, so se po kapitulaciji Italije udinjale Nemcem pod imenom domobranci in so se maja 1945 znašle med poraženci.

Množično krvavo maščevanje nad njimi tako po vojni je dejstvo in sestavni del naše zgodovine. Kajti vsak človek, vsaka generacija, tako tudi zgodovinar, ima pravico ocenjevati dejanja ljudi v preteklosti s svojega moralno - etičnega ali kakršnega koli drugega prepričanja. Kakor smo obsodili sodelovanje z okupatorjem in strahotne zločine okupatorjev in njihovih domačih sodelavcev kot zavržena dejanja, enako zavržena dejanja so bili povojni množični poboji domobrancev brez sojenja.

Enako stvarno moramo presojeti ves nadaljnji razvoj vse do danes. Predvsem pa gledati pretekla dogajanja z očmi tistega časa in v kontekstu takratnih svetovnih razmer.

Potočnik: "Odgovor naj bo nekoliko daljši in utemeljen z nekaj primeri. Vsem je znano, da so se Slovenci tudi v prejšnjem stoletju bojevali za svoj obstoj. Tudi taborsko gibanje je zajelo ljudi na Koroškem. Poleti 1870 je bil velik tabor v Bistrici pri Pliberku. Ljudje so prihajali "pet do deset ur z visokih hribov in daljnih dolin deloma peš deloma so se pripeljali z vlakom... Na Prevaljah nas je čakala narodna glasba pod vodstvom izvrstnega narodnjaka g. Lipolda, uradnika z Leš, s krasno slovensko zastavo..." (Zg. čitanka, 7. razred O.Š.). Prežihovi junaki iz Požganice so bili pogumni in odločni možje in fantje v času bojev za severno mejo po prvi svetovni vojni.

Tudi leta 1941, ko je slovenskemu narodu grozilo uničenje, so se ljudje odločili za odpor, ne da bi čakali na ukaze od koder koli. Druga svetovna vojna v Evropi se je končala na slovenskih tleh ali natančneje v Šaleški, Mislinjski, Dravski in Mežiški dolini. Zadnji

boji pa so bili na Poljani 15. maja 1945. leta. In tudi pri nas so se v vseh usodnih časih ljudje odločali za dediščino, ki je kazala pot k svobodni slovenskega naroda.

Mar je pošteno, da nekateri ignorirajo svojo lastno preteklost?"

Prepih: "Kateri zgodovinski čas je za Vas najbolj zanimiv? Zakaj? Kateri vam je dal največ misliti, kateri je bil po Vašem mnenju najbolj odločilen za usodo človeštva?"

Krivograd: "Za mene so vsa zgodovinska obdobja enako zanimiva, lahko bi se ukvarjal s katerim koli, če bi imel ustrezne pogoje. Pred 20. stoletjem nobeno družbeno dogajanje ali družbeni pojav ni bil tako odločilen, da zaradi njega, če ga ne bi bilo, ne bi preživelo človeštvo. Če ne bi bilo npr. rimskega cesarstva, krščanstva ali islama, se bi človeštvo ravno tako razvijalo, samo na drugačen način in po drugih poteh.

Usodni pa utegnejo biti za človeštvo atomski spopad, atomsko orožje je namreč še vedno "na dosegu roke", svetovna prenaseljenost in pa ekološko uničenje žive narave, s tem pa tudi človeka kot biološkega bitja."

Potočnik: "Nacifašizem je med drugo svetovno vojno smrtno ogrožal obstoj slovenskega naroda in drugih majhnih narodov."

Prepih: "Zgodovina se ponavlja. Katero ponovitev lahko po Vašem mnenju pričakujemo v naslednjih letih?"

Krivograd: "Napovedovati prihodnost je spekulativna zadeva. Zgodovinarji ne napovedujejo, kaj se bo zgodilo, proučujejo preteklost, da bi razumeli sedanost. Iz zgodovine se da veliko naučiti, toda tisti, ki imajo možnost odločati, se ničesar ne naučijo. Takšen svet, kot je danes, taka Evropa in tudi taka Slovenija ne kažejo na bleščečo prihodnost, ampak bolj na sivo."

Potočnik: "Večkrat slišimo to "trditve". Zelo težko ponovim isto vsebino dobre učne ure še v drugem razredu. Napoleon in Hitler sta si polomila zobe v Rusiji: vendar v različnih zgodovinskih okoliščinah, kar pomeni, da se v zgodovini nič ne ponavlja.

Zgodovinopisje kot znanost raziskuje in razlaga objektivno resnico preteklosti."

Prepih: "V čigav prid govori zgodovina glede Slovenj Gradca in Raven? Je bolje, da v prihodnosti iščeta čim več skupnega ali čim več različnega? Naj kateri med njima prevlada?"

Krivograd: "Zgodovina je pač preteklost. Od nje smo podedovali materialne ostanke, materialno bogastvo in stavbah in proizvodnih

napravah, zgodovinski spomin in znanje, ki smo ga dobili od umrlih in ostarelih učiteljev in staršev, in knjige, ki so jih napisali umrli in še živeči avtorji. Na tem, kar imamo, moramo izgrajevati boljše in prijaznejše življenje. V bolj neugodnem položaju so tisti, ki so podedovali staro industrijo. Velja sodelovanje in solidarnost. Čim prej bi morali zavreči staro slovensko nevoščljivost: dobro je, da je sosedu crknila koza, še lepše pa je, da je naša preživela."

Potočnik: "Razgrete debate, včasih skoraj nestrpne, ki so bile v bližnji preteklosti na Koroškem, mislim, da so se umirile. Zgodovinski spomin nam potrjuje, da so ljudje živeli v sožitju, se dopolnjevali v materialnem in duhovnem življenju. Tudi danes bi lahko navedli številne dobre zglede. V naši zbornici je npr. 59,5% profesorjev iz Mislinjske doline, iz Mežiške doline 22,0%, iz nekdanje občine Dravograd in Velenje po 5,5%, iz nekdanje občine Radlje pa 3,2% itd. Tudi strokovnjakov, ki opravljajo pomembne funkcije v naši dolini in so iz različnih krajev, nismo nikoli preštevali. Svež primer smo prebrali v Koroških solzicah (Delo, 31. 3. 1995), zapis o nogometnem prvoligašu s Prevalj. In koliko ljudi iz Mislinjske doline dela v družbah nekdanje Železarne Ravne?"

Navajam le eno dimenzijo rasti Slovenj Gradca: mestne pravice je mesto dobilo pred Celovcem. Vsa stoletja je bil razvoj Slovenj Gradca organski, avtohton. Že od srede prejšnjega stoletja je imel okrajno glavarstvo, po prvi svetovni vojni sedež sreza (okraja), po drugi svetovni vojni je bil nekaj časa sedež okraja na Prevaljah, nato v Dravogradu, od leta 1950 pa do ukinitve v Slovenj Gradcu. Zanimivi so podatki, kako se je tudi v zadnjih petdesetletjih razvila funkcijska struktura raznih dejavnosti. Naj navedem Cankarjevo misel: Bodi tega kriva zgodovina, bodi kriv kdor koli - jaz, ki dejstvo konstatiram, ga čisto gotovo nisem zakrivil..."

Prepih: "Živite samo za zgodovino ali tudi za svoj vsakdan?"

Krivograd: "Zgodovina me sicer spremlja dnevno, moj pravi konjiček je branje ali študij starih dokumentov, vendar mi zanj ostane le malo časa. Ne bi bil zadovoljen, če bi stregel samo svojim željam. Treba je opraviti vrsto obveznosti, ki jih zahtevata dom in družina. Tudi v službi se moram posvečati mnogim različnim obveznostim."

Potočnik: "Moj vsakdan je bogatejši v družbi prijateljev, rad imam ljudi, ki živijo v sožitju, veselim se našega skupnega napredka, rad imam vrt in zemljo, gozd in planine."

□

KAM LETOS NA DOPUST?

Mesec maj se je prevesil h koncu in prav v tem času razmišljamo in načrtujemo, kam bomo šli na dopust, kje in kako bomo dopustovali. Po že stari in ustaljeni navadi bodo mnogi krenili na morje, drugi bodo odšli v planine, veliko pa jih bo zaradi nizkih in slabih plač ostalo kar doma. Tako so nam povedali tudi naši naključno izbrani anketiranci:

JASMINA ŠKARJA, napovedovalka Koroškega radia: "Del svojega dopusta sem že izkoristila med prvomajskimi prazniki. Elba, Sardinija in Korzika so otoki, ki so mi dali kar precej energije, saj jo bom pri študiju še kako potrebovala. Tudi o poletnem dopustu že razmišljam, le da še ne vem, kje ga bom preživela. Upam samo, da se bom imela lepo".

FREDI POŽGAN, strojni ključavničar, Dravograd: "Preko Založbe Obzorja nam je teta "zrihtala" apartma za 30.000 tolarjev za deset dni za štiričlansko družino, kar menim, da je zelo ugodno. Dopustovali bomo v Kraljevici in

nič drugega si ne želimo kot to, da bi imeli lepo vreme. Tako ima človek nekaj od dopusta, otroci pa imajo radi toplo morje".

BEEYHET KOKOLARI, prodajalec zelenjave, Mislinja: Delo, ki ga opravljam, je celodnevno od jutra do večera. Nikoli doslej še nisem koristil letnega dopusta ali pa odšel kam na dopust. Ne najdem tega časa. V Prizrenu na Kosovu imam starše, brate in sestre. Vsako leto jih enkrat obiščem in tako jih bom obiskal tudi letos. To je moj dopust".

VIDA KONEČNIK, upokojenka, Ravne na Koroškem: "Z možem sva že kar precej razmišljala, kje

Jasmina Škarja, Fredi Požgan, Beeyhet Kokolari

Vida Konečnik, Jože Ravlan, Blaž Plantev

in kako bova izkoristila letošnji dopust. Veste, pokojnine so bolj skromne, pa si ne moreš privoščiti bogatega dopusta. Ker pa nas na stara leta že precej trga po sklepih, bova verjetno šla v kakšno zdravilišče, saj na stara leta človek rabi le zdravje".

JOŽE RAVLAN, strugar, Podklanc: "Vse kaže, da bomo jaz in moja družina dopustovali kar doma. Mizerne plače so komaj za preživetje, poleg tega pa dokončujemo gradnjo hiše in porabimo vsak tolar sproti. Da pa bodo vsaj otroci imeli kaj od

počitnic, bomo za dva ali tri dni odšli v planine. Tudi tam je lepo".

BLAŽ PLANTEV, kmet, Črnce: "Veliko razmišljam, da bi se tudi nam kmetom presneto prileglo nekaj dni dopusta na morju po napornem delu na kmetiji. Pa veste, nikoli ni tega časa, da bi lahko odšel na dopust. Na kmetih je skozi celo leto veliko dela in se nikakor ne moreš odločiti za nekaj dni dopusta. Čeprav med letom razmišljam o tem. Bo pač spet leto brez dopusta". □ Tekst in foto: F. Jurač

PROGRAM PLANINSKIH IZLETOV - JUNIJ

Planinsko društvo	Izlet	Datum	Vodnik/Informacije	Telefon
PD-Črna Koroška	Rinka	Ni datuma	Lesjak	
PD-Dravograd	Ratitovec	03-jun-95	Heber Jožica	
	Kepa	17-jun-95	Kotnik Milan	
PD-Mežica	Pohod preko Pohorja	17/18-jun-95	V.Repašček,S.Krivec	37-574
	Noč kresničk na Naravskih ledinah	24-jun-95	F.Dlopst,S.Krivec	35-067
PD-Mislinja	Storžič	10-jun-95		
	Kulturni dnevi na Uršiji gori	17/18-jun-95		
	Kresna noč Črepič (dan državnosti)	24-jun-95		
	Visoke Tatre	Ni datuma		
PD-Ožbalt-Kapla	Mrzlica	03-jun-95	Igor Glasenčnik,Rihard Ovcar	60-616
	Pohorje	30-jun/02-jul	Igor Glasenčnik,Marjan Račnik	60-616
PD-Prevalje	Svinjska planina-Avstrija	10-jun-95	Komprej Ivan	31-479
	Letna kulturna srečanja	17/18-jun-95	Komprej Ivanka	31-479
	Begunjščica	24-jun-95	Krajger Kristjan	31-364
PD-Radlje	Raduha	Ni datuma	Rudi (avtobus)	
PD-Radlje MO	Črna-Raduha(2062m)-Črna	Ni datuma	Igor (2dni)	
PD-Ravne	Izlet na Pristovski Storžič	03-jun-95	Tomaž Kotnik	22-657
	Po Slovenski transversali			
	Raduha-Smrekovec-Ravne	17/18-jun-95	Mihev Sonja	22-232
	Noč kresničk na Naravskih ledinah	24-jun-95	Jože Žunec	22-329
	Na Črni vrh	02-jun-95 V	Roman Kamnik	21-063
PD-Ravne MO	Noč kresničk na Naravskih ledinah	24-jun-95	vsi zadoženi v MO	
PD-Ribnica na Poh.	Pohod na Koralpe	Ni datuma	Kotnik Božo	68-194
PD-Slov.Gradec	Matkov škaf	Ni datuma		
	Izlet s poverjeniki	Ni datuma		
	Veliki vrh v Košuti	Ni datuma		
	Črna prst-Rodica	Ni datuma		
PD-Slov.Gradec/Fecro	Črna prst-Rodica	Ni datuma	Rozman Stojan	41-174
PD-Vuzenica	Izlet na Nanos in Predjamski grad	Ni datuma	Bricman B.,Kaiser I.(avtobus)	64-480
	Izlet čez Pohorje	Ni datuma	Kac M.,Kac G.	64-688

Iz programov izletov posameznih PD zbral in uredil Ivan Cigale ! Planinski pozdrav !

MLADI SLOVENSKE ČEBELARJI NA RAVNAH

KOROŠKI OBRAZ

JASNA POTOČNIK, učenka 8. razreda Osnovne šole Prežihovega Voranca Stražišče 23/a, Ravne na Koroškem: "Osemnajsto srečanje mladih čebelarjev Slovenije na Ravnah je bilo za mene enkratno in lepo. Lepo tudi zato, ker sem prejela prvo nagrado pri sodelovanju literarnega natečaja LE Z NARAVO OSTAJAMO LJUDJE. Čudovita je ugotovitev, da lahko mladi tako iskreno in globoko razmišljamo in so naše misli tako zdrave in nepokvarjene ob tesni povezavi z naravo."

Na Ravnah na Koroškem je bilo ob koncu tedna 18. slovensko srečanje mladih čebelarjev, ki ga je pripravila Zveza čebelarjev Mežiške doline in osnovna šola Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem. Srečanje je bilo zelo dobro organizirano in slovenska čebelarska zveza ga bo postavila kot vzor za organiziranje vseh bodočih državnih tekmovanj mladih čebelarjev. Na Ravnah se je zbralo 106 ekip iz vse Slovenije, vsaka ekipa je imela po dva tekmovalca in spremljevalke, skupaj je na Ravnah bilo več kot 400 mladih čebelarjev in spremljevalcev, ki so poleg tekmovanja in zanimivih razstav videli še nekaj znamenitosti Mežiške doline.

Sicer pa ima čebelarstvo v Mežiški dolini bogato tradicijo in začetki organiziranega čebelarjenja sodijo v drugo polovico prejšnjega stoletja. Odkrite panjske končnice nosijo datum 1860-1870. Pisni viri pa pravijo, da je bilo v letih 1898 do 1920 v Pliberku prodanega 5219 kilogramov medu, ki ga je zbralo 39 čebelarjev iz Črne na Koroškem. Pred prvo svetovno vojno, ko je bila slovenska Koroška še bistveno večja, so se čebelarji iz Mežiške doline povezovali v celovško čebelarsko društvo. Po drugi vojni je začela delovati čebelarska družina Guštanj, ki se je kmalu pridružila slovenjgraški čebelarski zvezi, pred dobrimi

18. srečanje mladih čebelarjev Slovenije je lepo uspelo Posnetek: Franc Jurač

štirimi desetletji pa je bilo ustanovljeno čebelarsko društvo za Mežiško dolino. To je leta 1977 prenehalo obstajati in po tem letu v Mežiški dolini delujejo štiri čebelarska društva in ena družina. Družino imajo v Mežici, društva pa so v Črni, Žerjavu, na Prevaljah in Ravnah. Danes čebelarje v Mežiški dolini vodi **Alojz Podl**. Bolj kot tekmovanje pa je letošnje državno prvenstvo imelo svoj pomen in bistvo v tem, da se mladi, radoživ in prizadevni čebelarji, med sabo vsaj enkrat na leto srečajo in družijo. Seveda pa so znanje tudi točkovali in v kategoriji N sta prvo mesto dosegla Marjan Novoselc in Marko Trajkovski iz OŠ Brežice, med koroškimi osnovnimi šolami pa so bili najboljši gostitelji iz OŠ

Prežihov Voranc, za katero sta tekmovali **Beti Pušpan in Lea Stražišnik**. V kategoriji S sta največ

cev Dravograd (mentor Nada Medved), Dušanka Bobovnik, 4. b, OŠ Radlje ob Dravi (men-

točk zbrali Darko Kmetič in Tomaž Sotlar in osnovne šole Radeče, med Korošci so bili tik pod vrhom Prežihovci (Rok Šufitar in Marko Petrič). V kategoriji V so bili najboljši osnovnošolci iz Sevnice (Aleš Starovšek in Andrej Grilc), uspešni pa so bili tudi mladi čebelarji iz OŠ Franja Goloba Prevlaje (Blaž Mihev in Aleksander Kramolc). Organizatorji pa so pred tem v koroški regiji razpisali tudi natečaj za najboljšo likovno in literarno delo na temo "Le z naravo ostajamo ljudje". Ob tej priložnosti so tudi podelili nagrade in za najboljša likovna dela so bili na nižji stopnji nagrajeni Žiga Berložnik, 3. b, OŠ Koroški jeklarji (mentor Heda Kamnik), Tadej Vakuman, 4. a, OŠ Neznanih tal-

tor Vlasta Pavlič), Nina Petek, 3. b, OŠ Mežica (mentor Stojan Brezočnik) in Janez Rožej, 3. razred podružnične šole Strojna (Marija Mirmik). Na višji stopnji so nagrade dobili Sandar Gošnak, 6. c, OŠ PV Ravne (mentor Bronislava Gajšek), Matej Mavrič, 7. b, OŠ PV Ravne (Bronislava Gajšek), Kaja Brezočnik, 5. c, OŠ PV Ravne (Bronislava Gajšek), Jasna Jezernik, 6. a, OŠ Mežica (Stojan Brezočnik) in Aleš Boh, 5. a, OŠ Neznanih talcev Dravograd (Nada Medved). Na likovni natečaj je prispelo okoli 150 spisov, na razredni stopnji pa so bili za najboljša spise nagrajeni Alja Uršnik, 5. razred OŠ PV Ravne, Nina Petek, 3. razred OŠ Mežica, Petra Napečnik, 5. razred OŠ PV Ravne, Brigita

Žvikart, 5. razred OŠ Šentjanž in Marko Kumer, 4. razred OŠ Juričevega Drejkca Ravne. Na višji stopnji so dobili nagrade Jasna Potočnik, 8. razred OŠ PV, Franc Turjak, 7. razred OŠ Ribnica na Pohorju, Ajda Pori, 8. razred OŠ PV Ravne, Boštjan Kališnik, 6. razred OŠ Radlje ob Dravi in Mateja Mavrič, OŠ PV Ravne na Koroškem. Na prvi stopnji je posebno nagrado prejel še Gašper Fijavž iz 1. razreda, nagrajene pa so bile še tri naloge v obliki glasila oziroma raziskovne naloge: Martina Smolak, 5. c, Nina Pogorevc in Darja Krevzelj, 5. d ter učenci dodatnega pouka slovenskega jezika v 4. razredu, vsi iz OŠ PV Ravne. Na drugi stopnji je posebno nagrado prejela Maja Jošt iz 5. c OŠ PV Ravne. (mp)

Za požarno varnost tudi občine

Z novim Zakonom so naložili občinam še eno precejšnjo skrb.

Če stvari zaradi razumevanja nekoliko poenostavimo, je skrb za opremo in funkcioniranje gasilskih društev v največji meri prepuščena in naložena novim občinam. Mnogi župani, občani in drugi pa doslej niso vedeli, kako to funkcionira, še manj pa, koliko to stane. Doslej so namreč največje breme tovrstnih finančno-tehničnih skrbi prevzela gasilska društva, po svoje pa največ občinske gasilske in območne zveze, kakor tudi utečen sistem financiranja.

Svoj letni in hkrati tudi zadnji občni zbor je imela letos Občinska gasilska zveza občine Radlje, ki je pokrivala območje sedanjih štirih novih občin.

Brez dvoma lahko za to organizacijo trdimo, da je bila koristna in je opravila svoje poslanstvo. Prav zaradi tega so se gasilci

domenili, da to obliko povezovanja ohranijo, seveda z nekoliko spremenjenimi nalogami in financiranjem. Konkretno za to območje bi združevali 20% gasilskega denarja, deloma za financiranje, največ pa za skupno dogovorjene akcije.

Dosedanja zveza je namreč v štiridesetih letih prav z združevanjem denarja in smotrnimi nakupi opreme usposobila vsa društva na tem območju. Tako imajo društva razmeroma nove domove, cisterne in razmeram primerno opremo. Skrbela je za usposabljanje in za vse druge oblike protipožarne in druge preventive pred nesrečami.

Vse to je torej zagotovilo, da bo zveza tudi v prihodnje koristno delovala, sicer pa to določa tudi novi zakon in sprejeti statutarne sklepi.

V bistvu gre za to, da se na širšem območju ohrani ustrezna udarna moč in opremljenost, ki bo zagotovila ljudem maksimum varnosti.

Ta zveza se tudi zavzema za ohranitev in smiselno izpopolnitev območnega povezovanja. Center naj bi bil v Dravogradu, sleherni območna zveza pa bi ostala operativno samostojna in opremljena za potrebe svojega območja. Skupno ostaja še naprej načrtovanje izobraževanja, načrtovanje smiselno potrebne opreme in vse oblike, ki pripomorejo k večji usposobljenosti gasilskih enot. Razumljivo je, da bi bilo v takšni zvezi tudi operativno poveljstvo v primerih večjih požarov ali katastrof, da smo pripravljeni na vse.

Hkrati je pred vsemi društvi še vrsta nalog. Še vedno nam primanjkuje sodobnejše opreme, nimamo zadovoljivo urejenih hidrantov, še je premalo vsestranske protipožarne vzgoje, pre-

malo je preventivnih pregledov in akcij v sušnih in nevarnih obdobjih. Sistem boljših zvez pa se pripravljajo v okviru gasilcev Slovenije. Tehnično so društva na območju Radelj razmeroma dobro opremljena. Imajo 18 orodnih vozil s posadkami, štiri kombinirana vozila, šest avtociستern ter eno komandno in eno terensko vozilo. Za GD Ožbalt pa tečejo priprave za nakup avtociستerne.

Za prostovoljna vzdrževalna dela so gasilci vložili lani 5.813 delovnih ur. V to niso vštete ure intervencij niti ure tekmovanj in drugih srečanj, ki jih prav tako ni bilo malo.

Na vsak način pa radeljska Gasilska zveza podpira nadaljnje sodelovanje na ravni regije, ker so prepričani, da so tu bili vedno prisotni dobri nameni in koristna strokovna in tehnično - operativna povezava. □ -k.valt

Gasilci za Florjanovo nedeljo

Gasilci iz Doliča pri Mislinji so tudi letos na Florjanovo nedeljo

župnik **Franc Gornjak** opravil blagoslovitev gasilskih avtomobilov,

medse povabili gasilce iz sosednjih gasilskih društev na gasilsko svečanost, ko vsako leto pripravijo blagoslovitev gasilskih vozil. Tudi letos je domači

bilov, svečanosti pa so s udeležili gasilci iz 13 gasilskih društev Mislinjske in Šaleške doline. □

(fj)

Obnovili tradicijo

Gasilci Mute so letos, na pobudo poveljnika PGD, obnovili še eno od nekdanjih znanih gasilskih tradicij tega kraja. Ob Florjanovi nedelji so se (kot mnogokje drugod) skupaj še z mnogimi gasilskimi tovariši v sprevidu odpravili v cerkev, kjer je bila maša, posvečena gasilec in njihovu patronu Sv. Florjanu. Gasilski veteran in organist **Rudolf Kerec** je za to priložnost pripravil skupaj s cerkvenim zborom celo posebno pesem, posvečeno delu gasilcev.

In kot je bil tudi včasih (nekako do pred 40 leti) običaj, je župan gasilce povabil tudi na sodček piva pod kostanje. □

-Kw

Bi se prihodnosti lahko reklo turizem?

Le malokdo ve, da so Trbonje vas, ki se je svetu predstavila šele pred nekaj leti, ko smo ob muziki in pokanju možnarjev odprli Trbonjski most in vas nekako povezali s svetom.

Odprtje trgovine na klancu

Seveda pa bi bilo zmotno, če bi menili, da so ljudje živeli kakšno zakotno življenje.

Kljub lokalni zaprtosti je bilo v ljudeh toliko življenskih moči, da so se šolali, predvsem pa živeli pestro kulturno in drugo vaško življenje.

Če pobrsamo po spominu, je le redko minilo leto ali sezona, da niso pripravili vsaj eno odsko delo, komedijo ali karkoli že, poželi aplavze doma in na gostovanjih. Upravičeno so ponosni na svojo godbo, ki je z leti pripeljala v vas glasbeno šolo.

Celo večji kraji ne zmorejo organi-

zacije srečanj koroških godb na pihala, v Trbonjah pa je skoraj vedno številna udeležba, pa tudi poslušalcev ne manjka. V Trbonjah smo že poslušali zelo dobre nastope njihovega deklškega pevskega zbora.

Trbonjčani so si že pred leti v glavnem s svojimi rokami zgradili manjši gasilski dom in letos jih čaka eden največjih zalogajev zadnjega obdobja - gradnja novega, večjega, tudi drugim namenom potrebnega doma. V vasi je tudi že kar precej asfalta, na vsakem koraku se nekaj dela, izboljšuje. Tudi če se kritično

ozremo med hišami, je okolje vasi primerno urejeno in iz leta v leto

Tu so odlična izhodišča za izlete na Pohorje, pa še proti Košenjaku

je lepše.

Pred tednom so ponovno odprli že njega dni znano gostilno "Na klancu". Že včasih jo je vodila Vida, danes pa njeno delo, kot rečemo uradno, nadaljuje Dominika Češek.

Zaigrala je domača godba, lepo so pogostili prve goste in, kot kaže, bo prijaznost in solidna postrežba tudi v tej gostilni. Sicer pa sta v vasi še dve lepo urejeni gostišči in vzdušje je tu še tisto značilno domače, ki ga navadno pogrešamo v večini tovrstnih lokalov. Če bi Trbonjčani vsemu temu dodali vsaj še nekaj prenočitvenih zmogljivosti, bi dejansko lahko tu postali nižinska turistična vas.

in na Kozjak, le za lep sprehod stran je Muta s svojimi značilnostmi, le malce daljši sprehod čez sedlo in že smo v Slovenj Gradcu, Dravogradu in še bi lahko kaj omenili. Tu je še povsem prosta Drava, ribolov in lov se kar ponujata, nekako prav vse tisto, s čemer se postavljajo naši rojaki v turistično razviti zamejski Koroški, le denarja in turističnih navad imajo rojaki nekaj več, pa tudi za spoznanje več cvenka, in državo, ki zna to spodbujati.

Šele, če ljudi pogledamo z vseh strani in njihove preteklosti, lahko razumemo, da radi rečejo: "Jaz sem pa iz Trbonj". In prav imajo. □

K. Valt

"USTVARJAM - TOREJ SEM"

To je bil moto četrtega državnega srečanja mladih raziskovalcev in inovatorjev v Novi Gorici. Srečanje je bilo izvedeno ob dnevu Evrope 5. in 6. maja 1995. Potekalo je v organizaciji EVROPSKE HIŠE NOVA GORICA in TEHNIŠKEGA ŠOLSKEGA CENTRA NOVA GORICA.

V skladu z navodili Ministrstva za znanost in tehnologijo so se srečanja lahko udeležili samo tisti dijaki iz srednjih šol, ki so pred tem že pred-

stavili svoje naloge na regionalnih srečanjih v okviru Gibanja znanost mladini in se z njimi uvrstili na državno prvenstvo.

Šole so se lahko prijavile na naslednja področja:

strojništvo, elektrotehnika, lesarstvo, gradbeništvo in računalništvo, ki je vezano na eno izmed tehničnih področij.

SREDNJA STROJNOKOVINARSKA ŠOLA RAVNE NA KOROŠKEM je za

prvenstvo prijavila nalogo z naslovom ANALIZA TOPLOTNO TEHNIŠKIH PARAMETROV STANOVANJSKEGA OBJEKTA, katere avtor je dijak četrtega letnika tehniške usmeritve **Boštjan Rudolf**, mentorja pa **Matjaž Kamnik**, dipl.ing. in **Jani Erjavec**, prof. Naloga se je potegovala za čim boljše uvrstitve na področju strojništva in tudi letos, podobno kot lani, uspeh ni izostal.

Na prvenstvu je bilo potrebno nalogo strokovno zagovarjati pred izbrano skupino univerzitetnih in srednješolskih profesorjev ter strokov-

njakov iz proizvodnje. Pri predstavitvi si je bilo dovoljeno pomagati s plakati, računalniško simulacijo in prosojnicami.

Naloga je več kot uspešno zastopala šolo in tudi širšo koroško regijo, saj se je uvrstila na drugo mesto oziroma osvojila drugo nagrado. Poudariti je treba, da je bilo prijavljenih štirinajst najboljših nalog s področja strojništva iz cele Slovenije, tako da je doseženi uspeh še večji. Ob doseženem uspehu čestitamo avtorju Boštjanu Rudolfu in obema mentorjema. □

-EJ

ČRNEČE:

KAPELICA ZA MIR - MIR SRCA

Pet in še več desetletij so stare želje da so stari ubožni in nesrečni. Nikakor to ne bi smelo veljati za

Štefan Borovnik

tam, ki tako ali drugače žive stran od nas, v domovih starejših. Takšna želja se je uresničila tudi stanovanjem doma v Črnečah, ki so dobili svojo kapelico.

Prav nič ni nenavadno, da je dobila kapelica ime po svetniku Jožefu, ki je tolažnik ubožnih in nesrečnih. Kajti med nami je še vedno globoko zakoreninjena miselnost,

večino, ki je našla svoj drugi dom v Črnečah. Nekateri so si življenje uredili celo bolje, kot so ga živeli v prejšnjih domovih.... Je pa tudi res, da jih je veliko med njimi, ki zaradi mnogih težav, zaradi zdravstvenih, iščejo tolažbo, pomoč in tišino.

Vsem, ki bodo tako ali drugače iskali duhovno pomoč, bo odslej na razpolago kapelica.

"Mi smo imali že leta nazaj to srečo,

da je med nami živel dravograjski prošt, vsi smo mu rekli gospod Tinč, ki je vsakemu, ki je potreboval duhovno pomoč in tolažbo,

Posvetitev kapelice mariborskega škofa Krambergerja

nesebično prisluhnil. On je bil prvi, ki je skrbel za stanovalce v Črnečah. Po njegovi smrti nesebično pomagajo duhovniki iz cele Koroške." je dejal **Štefan Borovnik**, direktor Doma starostnikov v Črnečah.

Kapelica, katere arhitekt je

"Hej, brat, odpri oči! Poglej okoli sebe!

Pojdi z menoj, šla bova med brate!

Hej, brat, zaupaj! Ne boj se, nisi sam!

Hej, brat, odpri srce! Ne glej samo nazaj!"

T.Repnik-Vrhnjak

PESTRA KULTURA RIBNICE

KUD Stane Sever deluje v štirih sekcijah. Trije pevski zbori, ženski, mešani in moški, s pesmijo in prepevanjem ustvarjajo kulturno podobo kraja in glas o Ribnici na Pohorju širijo tudi v druge kraje. Sodelujejo na proslavah in prireditvah, prepevajo na pevskih revijah, koncertih in gostujejo v radijskih oddajah.

Gospa **Damijana Sgerm**, zborovodkinja, uspešno vodi vse tri zборе in ima z njimi velike načrte: ženski pevski zbor namerava izdati celo lastno kaseto.

V društvu pa deluje tudi igralska skupina podeželske mladine, ki je letos že drugo vrsto zapored postavila na oderske deske dramsko besedilo. Tokrat komedijo v treh dejanjih ameriških avtorjev Normana Barrasha in Carro Moore **CVETJE HVALEŽNO-ODKLANJAMO**, v režiji gospe Štefke Sgerm.

Predstava je bila že dvakrat uprizorjena v Ribnici na Pohorju, gostovali pa so v Radljah ob Dravi, v Lovrencu na Pohorju in pri Sv. Ani v Slov. Goricah. V načrtu sta še dve gostovanji v Mislinji in v Vitanju. Predstavo odlikujejo kvalitetni svetlobni in zvočni efekti ter maska. Zgodba govori o Georgu, ki boleha in napak razume sporočilo osebnega zdravnika in je prepričan, da bo umrl. Pripravlja se na slovo, poskrbi za pogreb, pose, da, celo ženi Judy poišče novega moža. Igra poskrbi za zabavo in zdrav humor.

Društvo se že pripravlja na letošnje 25. Severjeve dneve trenutek, ko počastimo spomin na tega velikega slovenskega igralca. Pevski zbori se pripravljajo na zaključni koncert in že razmišljajo o programu za božičnega; igralci pa brskajo za novimi dramskimi besedili. □

Herman Pušnik

Letos že 55 tekmovalcev

Radeljski kolesarski klub je tudi letos pripravil poznani kolesarski vzpon na vrh Bicnika. Štart je pod Kalvarijo v Radljah, nato se proga vije skozi gozdove po strmih gozdnih cestah, kjer premagajo nekaj nad šeststo metrov višinske razlike in se ustavijo na vrhu planine.

Letos so nekako dominirali sosedje Avstrijci, udeleženci iz domačih klubov trdijo, da imajo boljša kolesa. Sicer pa tudi šteje že sama udeležba in sčasoma bi to znala postati prav zanimiva športna prireditev, ki bi zasluzila tudi znatno več medijske in druge pozornosti. □

-kw

Globoke sledi glasbene kulture

Polno stoletje so naši predniki, pretežno delavci fabrike, pač takratnih kovačij, pa kmetje in drugi v to pokrajino sejali glasbeno kulturo.

Znali so razvredniti ljudi, zaigrati ob veselih ali žalostnih dogodkih, benji in posredno tudi v drugi kulturi. Imeli smo in še imamo nekaj

dela ali pa vsaj obnovili, če so ga dogodki časa že zatrli.

Danes, ko imamo nekako kar prepolna usta Evrope, je menda skoraj greh še spomin na pritiske potujčevanja, ampak glasbena in druga kultura teh krajev sta bila pomembna ščita, za katerima se je nemalokdaj stisnila slovenska srenja. Svoje kulture ni zatajila niti v najtežjih časih, niti gospodu niti kralju niti komunizmu se niso posebej klanjali.

Med tistimi, ki so za sabo pustili največ sledov, moramo omeniti kapelnika, ki je imel tudi najdaljši delovni staž, Jožeta Miheva. Koliko vaj, učenja mladih, ko še ni bilo glasbenih šol, koliko priredb in celo lastnih skladb je pustil za sabo ta skromen, glasben in človeško zelo razgledan mož. In vse to poleg svojega rednega dela!

In nazadnje v vseh časih, so kovači in drugi ljudje znali in hoteli podpreti svojo godbo. Od še tako slabih plač so vsaj nekaj odrinili za instrumente in druge potrebe godbe, vsaj nekaj skromnega je vedno primaknila tudi nekdanja občinska kultura v sistemu financiranja, ljudje pa, kot rečeno, ob posebnih priložnostih, kot je tudi ta stoletnica, katerih prireditve se te dni tudi praktično že pričenjajo.

Vsekakor dogodek, ki zasluži, da bomo o njem še kaj zapisali. □

k. valt

glasba jih je tudi bodrila in pomagala previhariti vse, kar se je prevalilo čez to našo pokrajino v stoletju. V zgodovino glasbe na Muti se je vpisala množica glasbenikov in drugih, ki so v raznih odborih pomagali plemenitemu kulturnemu delu.

Biti godbenik, je pomenilo tudi ponos, naj so posamezniki bližnje ali daljnje preteklosti še tako visoko nesli nosove, ampak prijetno in ubrano zaigrati so znali le godbeniki. In tudi to je v nekem času na tem območju pomenilo veliko, odtehtalo je več, kot si morda danes lahko mislimo. Če že nismo imeli toliko materialnih dobrin, kot so si jih tudi tu znali nagrmatiti prišleki, smo znali nekaj več in bili bogatejši v glas-

na kar smo upravičeno lahko ponosni.

Le kje je še človek, ki je v tistih težkih časih, v tovarni ali na polju, garal ves dan, zvečer pa so njegovi okorni prsti božali instrumente, da bi bili ob skoraj sleherni priložnosti soljudem vsaj nekaj trenutkov polepšali počutje. V zgodovino godbe so se poleg muzikantov zapisali tudi mnogi kapelniki. Šele ko prebiramo in iščemo sledove stoletja, opazimo, da so se semkaj tvorno "primaknili" tudi nekateri godbeniki iz drugih, predvsem planinskih krajev in v dolini pustili sledi svojega dela in znanja. Obratno pa so mnogi tudi načrpali znanja in smelosti, da bi v svojem okolju posejali kali novega glasbenega

MALČKI RAZSTAVLJAJO

Malčki vrtca v Šmartnem pri Slovenj Gradcu so skupaj z njihovimi vzgojiteljicami Ivanko Hendler, Jožico Konečnik in Ivanko Mlačnik te dni pripravili zanimivo razstavo njihovega skupnega ustvarjanja. Veliko časa so tako, še zlasti v popoldanskih urah, preživeli skupaj in najmlajši so spoznavali številne likovne tehnike in materiale. Otroška domišljija je namreč neizmerna, tako da so v izdelkih iz blaga,

slikanju na porcelan ali pa lepljenkah in gubankah nastale pravcate umetniže.

Razstavo v vrtcu si je poleg staršev mlačkov, ki so jim z nasveti tudi pomagali, ogledalo še veliko število krajanov Šmartnega in okolice. Z njo se je hkrati za zaključek šolskega leta pokazala tudi njihova bogata ustvarjalna bera. □

S. Jaš

Pa saj to ni res!...

/...Kot osat na naši njivi.../

V Josipdolu na hišni številki 24 že vrsto let živi nekaj družin. V večini so to starejši ljudje, danes upokojenci, ki so si svoj kruh, trpkega in težkega, služili v domačem prahu kot pruharji. Tudi sto in morda še več let stara stavba je bila last kamnoloma, dokler ta ni šel v stečaj, ljudje pa na cesto...

Ker ni bilo denarja za delo, ga ni bilo za obnavljanje hiš, tudi tako starih ne, kot je ta s številko 24. Ljudje pa: ti so si pomagali kakor so vedeli in znali.

Eni so zmetali preperela okna in vrata ter strohnili pod v ogenj in vgradili svoja. S svojim denarjem in s svojimi žulji. A vsakdo nima te sreče, da bi imel nekoč dinarčkov in danes tolarčkov na pretek. Še za golo življenje jih je premalo...

Menda imajo denarja premalo tudi ti, ki so stanovalcem v teh dneh pošiljali položnice.

Najprej eni za odkup stanovanja. Prišle so številke tam okoli dva tisoč mark. Šestdeset in več letniki jih nimajo kje vzeti... Sedaj prihajajo položnice v znesku dva tisoč in še nekaj stotakov čez za plačilo stanarine na občinskem stanovanjskem skladu...

Ljudje ne bodo plačali, kot niso plačali že nekaj let nazaj. Ker je v stavbi nevarno živeti.

Ker imajo mnogi pod nogami zemljo.

Ker dimna vratca niso bila zamenjana že ohoho let...

Ker streha pušča, opeka leti z nje, pa nihče ne upa splezati nanjo. (Čemu bi žrtvoval morda tudi življenje...)? Ker... ker občinarji preprosto mislijo, da lahko pobirajo le denar. Vzdrževanje in skrb za zdravstvene, še manj evropske standarde jim je deveta briga.

Osat na njivi izpulimo! Bomo omogočili dostojno življenje tudi starejšim in nemočnim na hišni številki 24 v Josipdolu. □

T. Repnik-Vrhnjak

E.T. v Jollyju

V soboto, 13. maja, je diskoteka Jolly v Radljah ob Dravi slavila svojo 8. obletnico. V ta namen jih je obiskala najpopularnejša hrvaška techno skupina **Elektro Team (E.T.)**. Mladi so se kar usuli v diskoteko in popolnoma zapolnili vse prazne količke. Temperatura navdušenja je naraščala. Pevka Vanna je bila pozdravljena z nešteto žvižgi in velikim navdušenjem. Na plesišču je bilo mladine, kot rib v konzervi. Naš fotograf se je s težavo prebil do hrvaških gostov. Program je bil odličen in je trajal uro in pol. Vanna je poskrbela, da so udeleženci pomagali pri njenem petju. Kot vedno je skupino E.T. spremljala plesna skupina. Plesalci so izvedli odličen program in verjetno si je marsikdo zaželel, da bi plesal kot oni. Prisotni so ponoreli ob pesmi. Da ti nisam bila dovoljna, ki je bila pred meseci tudi na prvem mestu Lestvice diskoteke Jolly.

Po nastopu so se člani skupine E.T. umaknili v prostore garderobe. Čeprav z manjšimi težavami, sem spregovorila nekaj besed s pevko Vanno in Darkom.

Povprašala sem ju, kako se počutita pri nas. Tako kot smo bili mi navdušeni nad njimi, tako so bili oni navdušeni nad našo publiko. Darko je povedal, da se na Koroškem počutijo prijetno in da so bili dobro sprejeti. Pravi, da so celo bolj dobro sprejeti, kot nekatere druge tuje skupine. Naj omenim, da so pred mesecem nastopili v Sežani in napolnili dvorano, le nekaj kilometrov stran pa je nastopila popularna skupina MO-DO (Supergut) in prodala le 7 kart. Udeležba na njihovih koncertih je skoraj vedno 100%. Izvedela sem, da tekste pišejo skupaj; odvisno od vrste

pesmi. Za rap dodatke poskrbi Boytronic, bolj umirjene pesmi piše Vanna, skratka vse delajo skupaj. Na Hrvaškem je vse več novih pevcev, ki s kakšno pesmijo osvojijo naše diskoteke. Darko meni, da niso njihova konkurenca in smatra, da so na hrvaški techno sceni samo oni "A" kategorija. Večino hrvaških pevcev poznamo slabše kot skupino E.T. ali pa poznamo samo melodije. Zato verjetno teorija o "A" kategoriji kar drži. Torej konkurence se ne bojijo, ker menijo, da so najboljši. Naše bralce lepo pozdravljajo in jim želijo sporočiti, naj še bolj obiskujejo njihove koncerte, saj jim ne bo žal! In tudi jaz tako mislim.

Diskoteka Jolly se po 8. minulih letih lepo zahvaljuje svojim obiskovalcem in jih vabi, naj jo obiščejo tudi med tednom. □

Nataša Hutinski, foto: Ivko

MLADI IN GLASBA

V preteklih vikendih so naše diskoteke spet gostile znane slovenske in tuje goste. V Slovenj Gradcu je rock klub Bosa Dama gostil Anjo Rupel. Diskoteka Atlantida pa je priredila Zlato noto, na kateri je nastopila malo manj znana slovenska skupina Victory. Ob 8. obletnici Jollyja je nastopila hrvaška skupina E.T. in popolnoma dvignila občinstvo, 3.6. pa vas vabijo na Bajago.

Iz Atlantide nam je D.J. Matjaž poslal tele pesmi:

1. PBM	Rediemptions
2. D.J.HOOLIGAN	Love nations
3. ACTIVATE	Save me
4. SPLASH	One more dream
5. IMPERIO	Quo vadis
6. SANDI	Pijana
7. DOMINIK KOZARIČ	Reka luči (remix)
8. LA BOUCHE	Sweat dreams
9. D.J.BOBO	Let the dream come true
10. SCOOTER	Hyper hyper

Rock klub Bosa Dama in D.J. Rinčič nam poslala 10 najrockerskih:

1. GREEN DAY	Basket case
2. VAN HALEN	Can't stop loving you
3. JOVANOTTI	Penso pozitivno
4. CRANBERRIES	I can't be with you
5. BEASTIE BOYS	Sabotage
6. JELEN/KOČJANČIČ	Poišči me
7. FAITH NO MORE	Digging the grave
8. RIBLJA ČORBA	Zelena trava doma mog
9. SHERYL CROW	Strong enough
10. ALKA VUICA	Od kad te nema

Iz Eureka sta D.J. Gogy in D.J. Jury poslala 10. najpopularnejših pesmi.

1. CORONA	Baby baby

2. ANIMALACTON	Yepa yepa
3. LA BOUCHE	Be my lover
4. ALEX PARTY	Don't give me your life
5. DOUBLE YOU	Dancing with an angel

6. CAPTAIN HOLLYWOOD PROJECT	Flying high
7. DOUBLE VISION	Knockin'
8. DA BLITZ	Movin'on
9. BEAUTIFUL SPRING	All I wanna do
10. BARABBA	El ritmo rapido

Iz Radelj pa lestvica vročih 10 disca Jolly:

1. E.T.	Probudi me
2. VICTORY	Ukal bi
3. ALKA VUICA	Od kad te nema
4. WHIGFIELD	Think of you
5. MO-DO	Gema tanzen
6. HADDAWAY	Fly away
7. FUN FACTORY	I wanna be with you
8. REAL McCOY	Love & revolution
9. AL BANO & ROMINA-POWER	Na-na-na
10. STEVIE B.	Dream about you

Pripravila: Nataša Hutinski

10 PREPIH 10

GLASOVNICA

Glasujem za pesem .....

Izvajalec .....

Ime, priimek in naslov: .....

*Glasovnico pošljite na naslov:
Uredništvo Prepiha, Prežihova 24,
62390 Ravne na Koroškem*

Oh, dajte no. Tudi jaz sem nekoč hodila v šolo, pa ni bilo pomembno, ali imamo celo streho, kaj šele celo obleko...

OVCA, VOVK IN GOLOB

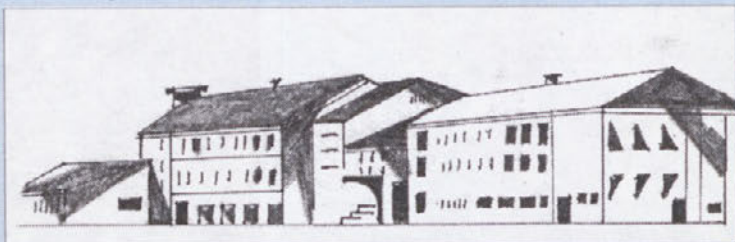
Te dni se je na Ravnah mudil znani brazilski industrialec slovenskega rodu **Vladimir Ovca**, ki ima v Sao Paulu večje podjetje, sodeluje pa tudi z ravnskimi Noži in s Trojem.

Sodelovanje s prevaljskim Trojem je posebej zanimivo, saj je Ovca najprej sodeloval z direktorjem Vovkom, sedaj pa z Golobom.

ZDRAVA ŠOLA?

Osnovna šola Prežihov Voranc Ravne na Koroškem sodeluje v projektu zdrava šola (health promoting school). Lepo in prav, vendar je sanitarni inšpektor izdal odločbo, da se zaradi "nezdre" šole zapre stara zgradba šole v središču Raven. Ta zgradba zaradi razpadanja resno ogroža otroke in vse ostale.

Občinski svet Ravne-Prevalje, ki bi moral odšteti kakšen tolar za dokončanje prizidka k OŠ Prežihov Voranc, pa se na veliko ukvarja sam s sabo in nogometnimi investicijami.

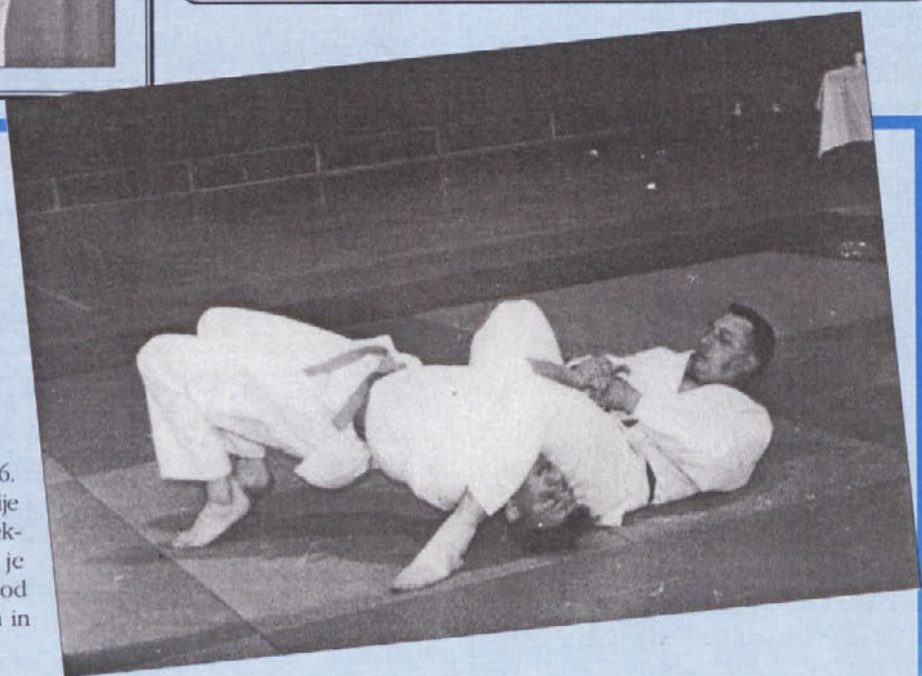

UNZ Slovenj Gradec zasedla drugo mesto

V športni hali v Slovenj Gradcu je bilo 36. državno prvenstvo delavcev ONZ Slovenije v samoobrambi, ki se ga je udeležilo 67 tekmovalcev iz 12. ekip. Tekmovanje je obsegalo samoobrambo, kjer je vsak od posameznikov izvedel obvezni program in borbena akcijo.

Med posamezniki je osmo mesto za Upravo za notranje zadeve Slovenj Gradec osvojil Rudolf Pavlin. Ekipno so zmagali: Izobraževalni center ONZ Tacen, drugo mesto je zasedla specialna enota MNZ, tretje mesto pa si je priborila Policijska enota. Med UNZ je UNZ Slovenj Gradec zasedla drugo mesto.

Na posnetku: S tekmovanja na državnem prvenstvu delavcev ONZ v Slovenj Gradcu.

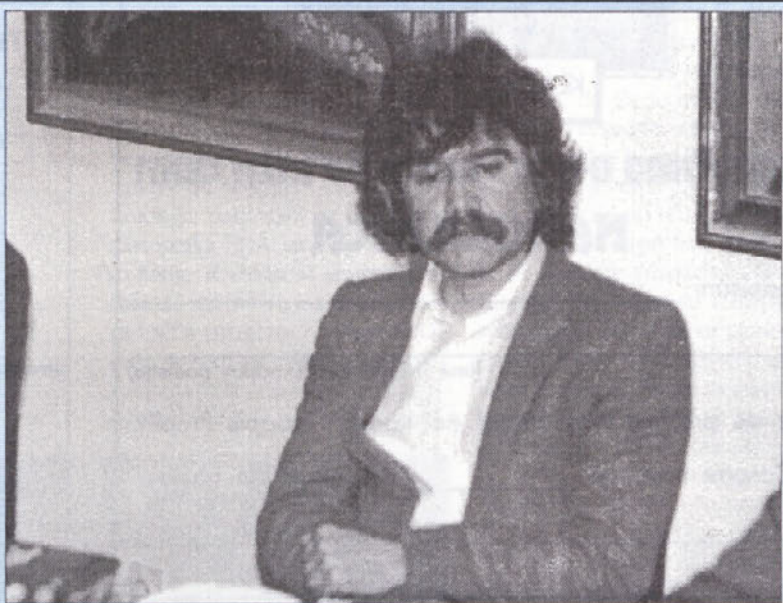

SIROMAŠEJŠI SLOVENJ GRADEC

Pred dnevi je v cerkvi sv. Vida v Dravogradu bila predstavitev imenitne knjige **Andreja Makuca** (na sliki), po rodu Slovenjgradčana, ki pa že nekaj časa živi v občini Dravograd. Ob tej priložnosti je bilo slišati zahvalo Slovenj Gradcu, ki je sedaj revnejši za enega pisatelja.

Mimogrede: dravogradska občina je glede literarnih ustvarjalcev gotovo prva liga na Koroškem. Tu namreč poleg Makuca živi tudi **dr. Silvija Borovnik**.

Je že tako, eni imajo nogometne prvoligaše, drugi pa literarne.

NAGELJNI SE VRAČAJO

Prvomajska praznovanja – zadnja leta tudi na Koroškem vse bolj pridobivajo značaj tistih pred davnimi, predsocijalističnimi časi. Rdeč nagelj ponovno simbolizira razrednost, zborovanja dobivajo vsebinski pomen... Naš fotoutrinek je nastal ob prvomajskem sh. odu na Graški Gori in je dovolj zanimiv, da ga uvrstimo med družabno kroniko majskih dogajanj. Še Prežih bi se strinjal z nami.

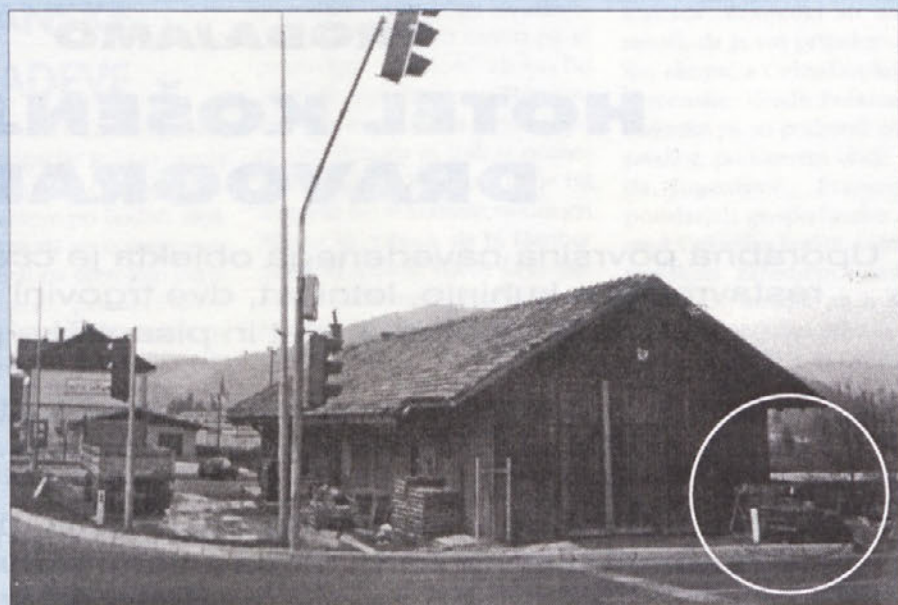
Foto: Ludvik Jerčič

OBISK

Te dni je bivšega podžupana dravogradske občine Dušana Kudrnovskega obiskal Ivan Penec. Ljudje ugibajo, kakšen namen je imel ta obisk. Ali je Penec Dušana obiskal kot prijatelja? Penec je lider Slovenske ljudske stranke na Prevaljah, Dušan v Dravogradu in morebiti je imel obisk strankarski značaj. Ali pa je Penec obiskal gospoda Kudrnovskega v vlogi delovnega inšpektorja?

Kdo bi vedel!

KIKIN FOTO-EKOTELEOBJEKTIV

Slovenj Gradec: NOVA OBVOZNICA - STARA PODRTIJA

PREPIH

KOROŠKI ČASOPIS

NAROČNIKI IMAJO PREPIH PO NIŽJI CENI NAROČILNICA

Podpisani _____

(Ime in priimek ali naslov podjetja)

se do preklica naročam(o) na Koroški časopis Prepilh.

Časopis nam od _____ pošiljajte na naslov:

Naročnino bom(o) poravnava(i) polletno, za I. polletje

do 31. 3. in za II. polletje do 30. 9. tekočega leta.

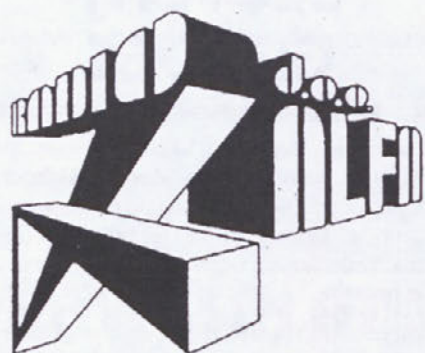
Podpis: _____ (podjetja tudi žig)

Naročilnico pošljite na naslov:

ČZP VORANEC, Prežihova 24, 62390 Ravne na Koroškem

radio alfa

PRVI KOMERCIALNI RADIO PRI NAS

radio alfa d.o.o. REDAKCIJA IN STUDIO Cankarjeva 1 62 380 Slovenj Gradec, p.p. 92 telefon (0602) 41 630 telefax (0602) 41 244	radio alfa d.o.o. PROPAGANDNA AGENCIJA Trg mladosti 8 63320 Velenje telefon: (063) 851 788 telefax: (063) 851 788
--	--

VAŠ SOPOTNIK V POSLOVNEM SVETU

107,8 Mhz

MIERX

TURISTIČNO GOSTINSKO
PODJETJE, p.o.
KOŠENJAK
Dravograd

PRODAJAMO

HOTEL KOŠENJAK DRAVOGRAD

Uporabna površina navedenega objekta je cca. 1300 m² in zajema:
restavracijo s kuhinjo, letni vrt, dve trgovini (ena je v najemu),
etažo s sobami, klet in pisarniške prostore.

Objekt prodajamo po prometni vrednosti nepremičnine
cca. 2 miliona DEM, skupaj z vso opremo za 800.000 DEM.

Če ste resen kupec, s potrebnimi jamstvi, prodamo navedeni
predmet tudi na lizing ali pa z vami sklenemo najemno
pogodbo za dogovorjeni čas najema.

Informacije po tel.: 0602 83 073 od 8⁰⁰ do 14⁰⁰ ure

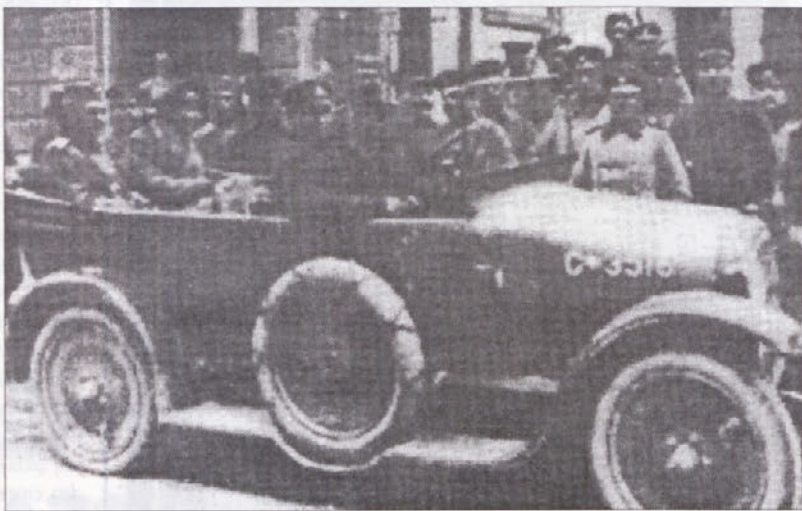
MEJE SO KROJILE VELESILE

75 LET KOROŠKEGA PLEBISCITA (10)

Piše: MIRO PETEK

Georges Benjamin Clemenceau, predsednik francoske vlade in eden od štirih podpisnikov mirovne pogodbe, je 18. februarja 1919 sprejel jugoslovansko delegacijo, ki mu je uradno predala predlog severne slovenske meje. To je bila črta, ki je obsegala vso Celovško kotlino in slovenski del Ziljske doline: Rosskoffel pri Pontablju - vzhodno mimo Šmohorja - gorovje med Dravsko in Ziljsko dolino od Šmohorja do

Gummerna -prek Osojskega jezera na Osojske Ture - Šenturška gora - Štalen - Svinška planina - Labot - Dreieckkogel na Štajersko-koroški meji. Na Štajerskem pa se je od jugoslovanske strani zahtevana mejna črta nadaljevala preko Radelj in Remšnika do Mure nad Emovžem, po Muri do Obrajne in od Obrajne do Gruisle na nekdanji avstro-ogrski meji, medtem ko je na Ogrskem zajemala Prekmurje s porabskimi Slovenci do Monoštra. Ta meja je zajemala ozemlje, ki ga je na Štajerskem general Maister že zasedel. Na Koroškem pa Kanalsko dolino zahodno od Pontablja, slovenski del sodnih okrajev Šmohor in Beljak (tu so bile zahteve tudi prek narodnostne meje), pa sodne okraje Podkloster, Rožek, mesto Celovec, Borovlje, politični okraj Velikovec, slovenski del občine Št. Janž na Mostišču in občine Labot, Ojstrica in Dravograd.

Ameriška misija je pred plebiscitom obiskala tudi Ravne in Maribor

KOMISIJA ZA RUMUNSKO- JUGOSLO- VANSKE ZADEVE

Ob prvem zaslišanju jugoslovanske delegacije je le-ta imela izdelan šele splošni del memoranduma in zahteve po bodoči meji. Glede Prekmurja se je memorandum skliceval na obstoječo narodnostno mejo, pri obravnavi jugoslovansko-avstrijske meje pa je bil uvodni del namenjen kratki zgodovini, predvsem opisu germanizacije v zadnjih 50. letih. Tudi na tem mestu je poudarjeno, da so uradni statistični rezultati zaradi gospodarskega pritiska na koroško prebivalstvo povsem neregularni.

Meja med Jugoslavijo in Avstrijo je prvič prišla v razpravo sveta deseterice 22. februarja. Jugoslavija je imela odprto mejno vprašanje tudi z Romunijo v Banatu in tako

je svet deseterice sprejel sklep, da se z vprašanji jugoslovanske meje ukvarja posebna komisija, ki je dobila ime "komisija za študij teritorialnih vprašanj, ki zadevajo Romunijo in Jugoslavijo," navadno pa jo imenujemo kar komisija za romunske in jugoslovanske zadeve ali še krajše - teritorialna komisija. Sestavljali so jo po dva zastopnika ZDA, Anglije, Francije in Italije. Komisija se je prvič sestala 1. marca in na tej seji že določila program svojega dela, dan za tem pa je tudi že prvič razpravljala o jugoslovansko-avstrijski meji.

Ameriško stališče je temeljilo na Milesovem poročilu. Seymour, ameriški zastopnik v tej komisiji, je poudaril, da je njihova delegacija glede Prekmurja pripravljena sprejeti vsako zadovoljivo geografsko mejo blizu narodnostne meje. Na prvo mesto pa je postavljala vprašanje, ali naj bo Maribor jugoslovanski. Milesova komisija je zagovarjala mejo kar po sredini Pohorja in tudi iz poznejših dogajanj je videti, da je bil ameriški del te komisije naklonjen Milesu in pobudi, da bi Maribor pripadal Avstriji. Glede Celovške kotline pa so američani menili, da jo je škoda deliti, ker tvori gospodarsko celoto.

Po angleškem predlogu naj bi Jugoslaviji pripadalo Medimurje in Prekmurje, ne pa tudi Radgona. Za Maribor so otočani menili, da je to "slovensko življensko središče" in kot tako mora ostati v Jugoslaviji. Britanska meja pa je predvidevala, da Mežiška dolina ostane na jugoslovanski strani, Celovec, Pliberk in Železna Kapla pa na avstrijski. Vendar so bili

Angleži pripravljani upoštevati tudi ameriške razloge za nekoliko južnejo mejo, po kateri bi Avstriji pripadala tudi Mežiška dolina. Italijani so javno in nedvoumno pokazali, da glede meja v celoti podpirajo avstrijska stališča. Na tej seji teritorialne komisije so predlagali, da bi severna jugoslovanska meja potekala po Muri do avstro-ogrške meje in po tem predlogu bi Prekmurje pripadalo Madžarom, seveda pa so Italijani v svoji maniri tudi Maribor namenili Avstriji. To so utemeljevali s tem, da bi drugače prišlo do nemirov in zmede. Podobno kot ni mogoče ločiti Celovca od njegove okolice, je treba uveljaviti združitev Maribora z nemško Avstrijo, so menili v italijanskem delu te komisije, ki sta jo zastopala de Martino in Vannutelli-Rey. Italijani so dalje predlagali, da bi meja pri Ljutomeru zapustila Muro in vodila proti zahodu. Med Mariborom in Pragerskim bi prerezala južno železnico, nato pa bi šla po pohorskem razvodju na Veliko Kopo nad Slovenj Gradcem, od tod na Plešivec in po razvodju južno od Železne Kaplje.

FRANCOZI - ZAGOVORNIKI JUGOSLOVAN- SKIH ZAHTEV

Samo Francija je bila tista, ki je v vsem zagovarjala jugoslovanska stališča. Francozi so namreč menili, da je vse prizadeto ozemlje, skupaj s Celovško kotlino, slovensko. Glede Prekmurja in Štajerske pa so podpirali angleški predlog, po katerem oboje pripada Jugoslaviji. Francozi so poudarjali gospodarske zveze med Celovško kotlino in jugoslovanskim zaledjem. Zastopni Francozov Laroche pa je izrecno podčrtal francosko željo in zahtevo, da bi Maribor in Celovec pripadala Jugoslaviji.

Francozi so bili torej edini, ki so zastopali jugoslovansko stališče, vendar so se kasneje tudi pri njihovi delegaciji tu in tam pojavili pomisleki, da bi s takšno mejo Avstrija bila preslabotna država, kar bi lahko še okrepilo avstrijske težnje po združitvi z Nemčijo.

(se nadaljuje)

NOVA KNJIGA ZALOŽBE VORANC

Po dveh letih je v Vidovi cerkvi v Dravogradu založba Voranc predstavila novo domačo knjigo. Prvič je bila to Slovenija, moja Afrika Silvije Borovnik, tokrat Spominjam se... A že? Andreja Makuca. Vmes je pri tej ravenski založbi izšla še knjiga Modeste Wolf o Hugu Wolfu. Skupaj je Voranc do zdaj izdal pet knjig.

Andrej Makuc je rojen Slovenjgradčan, zdaj pa živi na Koroškem Selovcu nad Šentjanžem. Poučuje slovenščino na slovenjgraški Srednji šoli.

Zbirka novel Spominjam se... A že? je njegov literarni prvenec. Napovedoval se je sicer dolgo, ko pa so avtorju kakovost vse pogosteje potrjevale objave in nagrade na raznih natečajih, je bil izid najboljšega v eni knjigi samoumeven. Svoje je prispeval tudi trend v slovenski literaturi, ki spet vse bolj ceni zgodbenost.

V Makučevi knjigi je namreč zbranih 12 avtobiografskih novel s poudarjeno zgodbo. Razdelil jih je v pet poglavij z dovolj zgovornimi naslovi: Slike z babico, Fotografije s strici, Ambrotipije s predsednikom in Posnetki s samim seboj. Gre za spomine na čas, ko je bil še otrok. To so največkrat spomini, z Makučevimi besedami nastali v naslednji situaciji: **"Skrit sem sam v sebi in tako silno tesno mi je tam globoko, pa sem še otrok in ne razumem stiske svoje duše..."**

Po mnenju recenzentke dr. Silvije Borovnik je čar teh zapisov v tem, da so kritični, a ne napadalni, pač pa zdravo ironični.

Forma kaže avtorjevo veliko disciplino, jezik pa mojstrstvo, polno

bistroumni drugih. Tak je že tudi naslov, skombiniran z avtorjevim imenom in priimkom, pomeni pa: zdaj, ko je Makuc za večino tistih, ki ga kličejo, Makuc se (že) spominja na čase, ko je bil za vse okoli sebe Andrej.

Spominjam se... A že? je nedvomno tudi na oko eden lepših izdelkov založbe Voranc. Izredna je likovna oprema Karla Pečka. O njem je Makuc na predstavitvi knjige rekel: "Pečko je ustvarjal že takrat, ko sem sam spomine šele živel. Ujela sva se v razkoraku 30 let, a kot kaže knjiga, sva tisti čas vseeno enako videla. To me veseli."

Sicer pa je založba Voranc tudi pri tej izdaji upoštevala idejno zasnovano opremo Stojana Brezočnika. Po njej je knjigo oblikoval Blaž Prapotnik. Grafična priprava je bila v rokah Studia S iz Slovenj Gradca, tiskala pa je tiskarna Odtis z Raven.

Za Makučem pa pri Vorancu načrtujejo že nove izdaje. Urednik Niko R. Kolar in direktor pri založbi Vojko Močnik sta v Dravogradu napovedala, da bodo v kratkem izšli aforizmi Nika Brumna in proza Marjana Pungartnika. □

Helena Merkač

V HIŠI Z MONTAŽNO FASADNO OBLOGO

IZOFAS

JE POZIMI TOPLO, PO LETI BO PRIJETNO HLADNO I

PROIZVAJA IN PRODAJA:

SE PRIPOROČAMO I

Telefon št.: 0602-85-230, 85-640

SGP KOGRAD
DRAVOGRAD
IGEM

Naši pomembni ljudje

KDO JE PISTOR?

Dolgo vrsto let ne kdo izmed domačinov in ne kdo, ki je bil in bi bil poklican, ni želel in ne hotel obuditi spomin na velikega slikarja OSKARJA VON PISTOR - ja. Ta je pred desetletji domoval v Pistorjevem gradu v Vuzenici. V teh dneh, po dolgih pripravah in mučnem zbiranju ter restavriranju del, prizadevni delavci slovenjgraške galerije svetlo obujajo njegov spomin. Pripravili so veličastno razstavo, na kateri nam prikazujejo graščaka in slikarja kot človeka in kot velikega umetnika.

Nanj v teh dneh opominja tudi filatelistično društvo Drava iz Mute.

Prizadevni člani tega društva so v teh dneh izdali pismo s slikarje-

vim motivom, na sam dan ljubitelji lahko dobili tudi otvoritve, to je 26. maja, pa bodo priložnostni žig.

Pismo s Pistorjevim motivom in žigom

T.Repnik-Vrhnjak

KOROŠKI MUZEJ NA RAZSTAVI V HUETTENBERGU

V Huettenbergu na avstrijskem Koroškem so 28. aprila odprli veliko razstavo o rudnih bogastvih, rudarstvu in pridobivanju kovin in nekovin na Koroškem od najstarejših časov in do 20. stoletja. Na njej sodeluje tudi naš muzej z Raven s 103 predmeti, ki so si jih organizatorji spododili pri nas. To so eksponati iz železarske in rudarske zbirke, kar je eden izmed dokazov, da na Ravnah hranimo dragocene muzejske predmete.

Razstavo je pripravljala kar celih pet let poseben odbor pod pokroviteljstvom koroške deželne vlade, ki jo je tudi v glavnem finansirala. Nekaj novega je predvsem zaradi prostorske rešitve. V zidovju stare železarne v Heftu, dva km od Huettenberga, so vgradili nove prostore iz železnih konstrukcij in jih na eni strani podaljšali v velik nov prostor izven starih zidov. Zidovje z dvema plavžema na ogle je dobro ohranjeno in proglašeno za tehniški spomenik. Že razstava sama je zelo zanimiva po vsebini, ki jo pojasnjujejo dragoceni in večinoma privlačni muzejski predmeti, dokumenti in nadvse zan-

imive fotografije.

Slika na razstavi predstavlja jamskega geodeta Štefana Vevarja iz Mežice

V prvem prostoru naletimo na različne kristale in fosile, v drugem pa na plemenite kamne in nakit iz njih. V tretjem prikazujejo razvoj

rudarskega prava in jamskega zemljemerstva. Tu je edina fotografija jamskega geodeta, in sicer Štefana Vevarja iz Mežice. Nadalje sledijo razvoj rudarske tehnologije, železarstvo od rude do končnih izdelkov, zlato, svinec, uporabni kamni in pridobivanje cementa. V posebnem oddelku je predstavljen promet, od tovarništva do železnice in vprašanje energije (oglje, premog, voda in elektrika).

Zadnje poglavje je posvečeno gnotnemu in družbenemu položaju delavcev v rudnikih in

zavarovanje, organizacije, sindikalno in politično gibanje tja do oblačilne kulture. Nazadnje pa so obravnavani posamezni pomembni podjetniki od 18. do 20. stoletja.

Na razstavo ne opozarjamo samo zato, ker ima tam svoje predmete naš muzej, ampak predvsem zato, ker obravnava oemnjeno problematiko celostno in zajema vso Koroško do 1. svetovne vojne, s tem pa obsega velik del slovenske zgodovine, kajti konec 19. stoletja so Slovenci v tej deželi predstavljali tretjino prebivalstva. V rudnikih in železarskih podjetjih je bilo zaposlenih veliko naših ljudi, tako tudi v huettenberškem območju. Vsa industrija v Mežiški dolini je bila tesno povezana s to dejavnostjo na ostalem Koroškem.

Vemo, da so od 18. stoletja do propada Avstro-ogrske države in še pozneje naši železarski obrati dobivali surovo železo ravno iz Huettenberga in okolice.

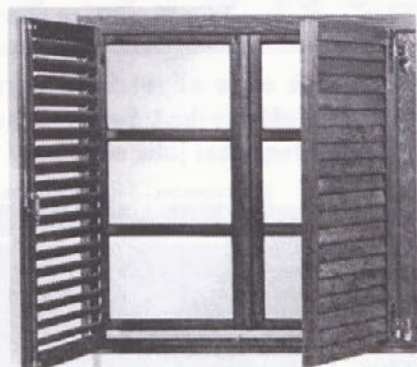
V huettenberškem območju so pridobivali železo že od starejše železne dobe naprej, torej je tu železarstvo staro skoraj 3000 let. Pridobivali so znano noriško železo v času rimskega cesarstva, pozneje pa koroško železo. V Prešernovem času so v slovenjgraški fužini zagotavljali, da so njihove kose ene izmed najboljših, ker so iz koroškega jekla.

Razstava je bogata, lepa, z več kot tisoč predmeti. Priporočamo, da si jo ogledate, saj ni tako daleč, komaj kako uro vožnje do tja. Izdelali so imenitni katalog in še obsežnejši zbornik študij o omenjenih problemih, ob knjigi staneta nekaj nad štiristo žilov. □

Alojz Krivograd

40 JELOVICA
tel.: 064/61-30, fax: 064/634-261

**OKNA JELOBOR,
TERMOTON,
in JELOTERM**
POLKNA s fiksnimi in
gibljivimi lamelami,
FIPO, PLANK
PRENOVA OKEN

**sezonski
+ gotovinski POPUST -13%**

od 15.-31.maja

**Ravne na Koroškem, Čečovje 5
Telefon: 0602 20 175**

GIKO

ČEČOVJE 5
62390 RAVNE NA KOROŠKEM
Tel.: 0602 / 20 - 165

**NAJVEČJA IZBIRA NAJBOLJŠIH
KOLES NA KOROŠKEM!**

- * KOLESA: GORSKA, TREKKING, DIRKALNA
- * ZNAMKE: SCOTT, MARIN, SCHWINN
- * ZAGOTOVLJEN KVALITETEN SERVIS!

**IZ ŠPORTNEGA PROGRAMA SVE-
TOVNO ZNANE FIRME REUSCH PA
VAM NUDIMO:**

- * GOLMANSKE ROKAVICE
- * KOMPLETNA OPREMA ZA NOGOMETNE EKIPE
- * OBLAČILA ZA REKREACIJO IN PROSTI ČAS

OBIŠČITE NAS!

NAŠE KOLO VOZI MITJA KUNC

SCOTT **reusch**

KOROŠKE PRAVLJIGE

BOJ S TURKI NA ŠROTNEKU

Nadaljevanje iz prejšnje številke

oči. Podgorski se je postavil ob zid cerkvice, Turčin pa je naskočil kot bojevnik, ki ve, kaj hoče.

In prav ta trenutek si je izbral Matjaž, bilo bi verjetno po njegovem prijatelju, če bi Turčinu dovolil. V tem trenutku se ni mogel več boriti iz prsi v prsi, zamahnil je s koso, kolikor je mogel v višini glave, da ga je zaneslo, ker je bil zamah prevelik za majhen vrat, ki je bilo nasajen na telo, odeto v sveženi rdeči cunj. Glava Turčina je v loku poletela, zadela konjevo glavo, se odbila in pristala pred nogami Podgorskega, da je na vso moč zatlulil, tako se je ustrašil. Roke Turčina, ki so bile v največjem zamahu, so za trenutek obstale, potem pa se počasi povesile. Kri je vrela na vratu, telo se je sesedalo in se počasi zvrnilo s konja pred Matjaža na drugo stran.

Hrup na bojišču se je prepojil z otožnim klicem, ki je zasekal vsakega pod goro, če ga je slišal. Bil je klic, ki je prevzel vsakogar, zato sta se tudi zazrla drug v drugega. Presunljivost klica je bila tako boleča in tožeča, to bi lahko storila samo žena, ki pokopava svojega ljubljenega moža. Nakar se je obema zazdelo, da je zemlja umolknila.

Tišina je bila tolikšna, da se listi na drevesu niso premaknili. Povodec velikega črnega konja se je nepričakovano znašel v Matjaževih rokah, konjska glava se je dvignila visoko, da sta se pod njo lahko gledala z začudenjem in poslušala tišino Gore, ki je mirovala samo za njiju. Ti trenutki so bili samo njuni, to sta vedela oba. Prvi je prišel k sebi Podgorski in povlekel sapo vase:

"Mislim, mislim sem, mislim sem, da je po

meni. Z zadnjim zamahom je tako precizno meril na moj vrat. Meč mi je odletel in vedel je, koliko velja trenutek, jaz pa sem samo čakal."

Umolknil je, naslonjen na steno cerkvice in počasi drsel na zemljo.

"Ne samo zate, tudi zame je bilo dovolj," mu je dejal nasproti stoječi in se začel ogledovati po bojnem polju, kjer je življenje opustelo. Trupla so ležala kot klade v času steleraje. "Uboge pare," je dejal in pogledoval za prijateljem, ki mu je ta trenutek na glavo padel še šimek iz goreče cerkvice.

"Vaša milost, vaša milost!" je zasiljal za sabo. Mali hlapčič je vodil s seboj majhnega konjiča, ki mu je hotel na vsak način pobegniti.

"Vaša milost, naredil sem vse, kar ste ukazali. Dve navezi ujemikov sem spravil v gozd in jih odrešil štrika."

"Boji se ognja!" Matjaž se je zagledal v nebo, ker je po robu zidu gorela streha na cerkvi. Nenadoma so po zraku začeli plavati lističi, se krotovičili ter počasi padali na zemljo.

"Grad gori, vaša milost. Gospica pa tuli ter pravi, da gori njena ljubezen," je dejal fantič in se obešal na vajeti.

Matjaž je gledal plamen, ki je segal pod vrh Gore in požiral lepoto Koroške.

"Dobro, da je gospodar onemel in ne vidi, kaj se je zgodilo z njegovim gradom. Še dovolj zgodaj bo zvedel za to, samo ne vem, če se bo pobral, ker je zadolžen do vratu. Tudi gospici je splavala dobra partija, tako se košček po košček trga naša zemlja." □

Slavka Dragolič

T ekli sta in iz dvorišča ni bilo videti, katera je hitrejša. Objelo ju je žitno klasje, nastala je še ena gaz, do prerivajoče skupinice. Podgorska dekla je zagrabila prvega otroka in ga potisnila presenečeni gospici na prsi. Vekajoči otrok se je zgubil med njenimi naborki ter nevede brisal vanje svoje žnudre, ki so mu viseli pod nosom.

"Botra, dajte še meni enega!" Dvoje rok je mater rešilo bremena na prsih, sama je stresla oprijemajočo kepo cunj s hrba in se zravnila, vrgla pogled na izhojeno pot in proti cerkvi, se pokrižala, prijala drugega in tretjega stisnila k sebi na prsi.

"Pa stopimo!" je dahnila žena proti obema došlima, ko se je vsaka otovorila z enim od otrok, grajska dekla pa je še prijala zadnjega in so spet začeli gaziti po izhojeni stezi. Za materjo in dekle se je na vse pretege poganjala grajska gospodična in pritiskala otroško glavico pod svojo brado. Glavica se je cmerila in suvala, da je poplesavala po njenih nedrih.

Šele na vrhu vzpetine, nad Pavšerjevo domačijo, so se naslednjič ustavili, grajska gospodična je sopihajoča padla k postrojenim nogam ostalih, otrok na

njenih prsih se je pričel izmotavati. Nazadnje se mu je le posrečilo izkoptati se iz njenih oblačil: "Skoraj sem se zadušil, vendar je tako dišalo, da sem samo čakal."

Vsi so nosili nasmešek na ustnicah, le gospica je pogledala grdo vse, od kraja do konca.

"Zato si pa nos pošteno obrisal v mojo obleko!"

Vendar njene pripombe ni nihče več slišal, vsi so gledali proti dvorcu in si senčili oči.

Žena, bila je Rdevka, je začela pobirati svoj drobiž, enega šturpamo, drugega na prsi, vse pa je začela priganjati: "Gremo, otroci, gremo, morali bi biti na Gori, pa se obotavljamo po teh puščah in ozarah. Šli bomo do Ivartnika, pri Rožanku je še preblizu."

Ni se ozirala na dekle, ki se je sklonila nad grajsko gospico, kateri so po licu tekle debele solze.

"Tako ga ljubim, da bi le ostal!"

Šepetanje gospodične je vzbudilo radovednost v dekletu, ki je mislila že oditi za Rdevko in otroki.

"Za božji deli, koga pa tako ljubite?"

Radovednost ni poznala meja niti v tragičnem trenutku.

"Moj grad in moje sanje!" je ponovila

naprej in se ni ozirala na dekle. Čepela je v travi, iz katere ji je gledala ven samo glava, ki je motrila, kar se je dogajalo okrog gradu, do cerkvice pa zaradi dreves ni bilo videti.

Kosa, ki je ves čas štrlela iz jarka, se je dvignila in odrezala najbližjemu Turku glavo. Nastal je samo kratek zadušljiv jek, vendar je bilo dovolj, da je nastala zmešnjava, iz katere je hotelo pobegniti čim več Turkov. Boj se je vnel silovito, meči so se bliskali, glave padale in se kotalile med kopiti konjskih nog, sulice s hebardami so suvale po konjenikih, se zarivale v prsi, ki so glasno hropete in bile smrtni boj.

Kratka povelja, ki jih je dal Matjaž in jih sem in tja dopolnil Podgorski, so bila vedno dobrodošla, saj je bila Turška premoč ogromna. Toda domačini se niso dali, sai so bili na domačem terenu. Kosa je kosila glave, vile so prebadale telesa kot kopicice sena, sekire dokončevale začetno delo. Meči so švigali skozi zrak in dajali tempo, vztrajnost z zagrnjenosijo, ubraniti se pred vsiljivci, ki so prišli še po tisto, kar so imeli. Borili so se tudi pred revščino, ki bi sledila vsemu temu, ja, vsak je udarjal kolikor je mogel. Podgorski je zaslišal kratek ženski stok, za hip obstal in pomislil na domače in spregledal zamah Turka, ki mu je roka zastala na pol poti. Kri je brizgnila v potoku čez njegovo glavo in ga poškropila, pred nje pa je padla roka, ki je še vedno stiskala nadžar in ga ni hotela izpustiti, še po smrti ne. Senca nad njim ni mirovala, konji se je vzpel na zadnje noge in ga skoraj pokopal pod sabo.

Umik je bil nemogoč, ker je stal sredi

bojišča, golorok, z mečem v eni roko, z bodalom v drugi in z odmevom ženskega joka v ušesu, ki mu je paralo droboje in hromilo celo telo. Neka roka ga je zadnji trenutek povlekla na kup človeških teles in konj je pri njegovi glavi pristal na vseh štirih nogah, vkopan brez jezdeca.

Šele čez trenutek, ko je s piskom iztisnil iz sebe vatre zraka, je rekel nemarno štrleči kosi v zrak:

“Ženske, ženske so tu nekje, ali ni odšla do Bobrovega jezera?”

Skočil je na noge, se ognil krvavemu zamahu bodala, ki je švignilo skozi zrak, sam pa zadal nizki udarec plahutajoči gmoti tekstila, ki se je kot kepa potočila pod konjska kopita in obležala.

Lukač, hlapec na Podgori, ki se je vzel od kdo ve kje, je med krvavo obleko poiskal glavo, ki je imela izmozgan obraz in naprej štrleče redke brke pod ogromnim nosom. Škrbasti usta so se še vedno režala v nevaren, tih in škodoželjen smeh. Oči, katerim je veka še nekakrat trepnila, so bile ogjieno črne in posmehljive. Zamah, s katerim je Lukač ločil glavo od telesa, ker ni prenesel njihove lakomnosti, je zabelil z debelo kletvico in pljunil:

“Ne želim, da še kdaj hodiš po naši zemlji, brezbožniki!”

Za hip se je moral nasloniti na topor sekire, potem pa je pogledal okoli sebe. “Ženske, da, ženske so tu, toda ne vaše, gospodar.”

Razcapana telesa, povezana na vratovih z debelo vrvjo, so se tiščala na nasip in prestrašeno opazovala neenak boj, obložen s krvjo, popopran s psovkami, med stopicanjem konj, ki niso vedeli,

kam bi krenili, eni že brez jezdecev, drugi z njimi, ki so z besom mahali z orožjem ter se hoteli prebiti za vsako ceno.

“Zakaj niste že smuknile med drevje, hitro v jarek!”

Privezani so se bali napete vrvi, ker bi jih spodnesla in zadušila ter jih nanosila s seboj kot žitne snope. Matjaž je našel vrzel in pocukal vrv in potegnul med gmovje naslednjo navezo.

“Vas je še več?” je vprašal najbližnjega.

“Da, ja, še, zadaj...”

Glas nesrečnika v navezi je zamrl, ker je nezavesten padel med sveže izkopano prst šanc.

“Hitro, ti sekač, pridi pomagat, ti ljudje, saj ne morejo več hoditi!”

“Ne, Sekavčnik sem, ker udarjam in sekam točno tam, kjer je treba. Če pa izpustim konja, vas ne bo nihče kril.

Bojišče je kot v bčelnjaku, še dobro, da imajo Turki tiste cunjne vrh glave in se ne moreš zmotiti, ko zamahneš.”

Mirli je konja, ga držal za povodec in trepljal po plečih.

“Priveži konja za kritje in pomagaj reveže rešiti!”

Matjaž se je ognil konju ter spet pristal sredi bojišča.

Meči so švigali in žvenketali, ko so se srečali. Skakal je čez ležeče ljudi in mlake krvi, se boril in pomagal, kjer se je dalo. Prihajali so novi konjeniki in jih ni in ni znanjalo. Zdelo se mu je, da boji traja že najmanj en dan, konca pa še ni bilo videti.

Podgorski je prikel iz gmovja ter pil:

“Rešil sem jih, rešil!”

Umikal se je, udarjal, se branil in napadal. Zagledal je Matjaža, kako se

bori s Turkom na konju, velikim kot kapelica, ki je stala za njima. Nikogar drugega ni bilo v bližini, zato je pozabil na vse in skočil čilo kot v svojih najboljših leth. Matjaž pa, kakor da bi ga bil vesel, je dejal čez ramo:

“Poizkušajva ga spraviti s konja, otepa se kot sam vrag. Mora biti eden vodilj, ker ima največjega konja, kar sem jih kdaj videl, pa še črnega in najlepšega povrhu.”

Skakal je okoli nje in se ga od nikoder ni mogel lotiti. Turčin pa je mahal precizno s svojo dolgo sabljo in se mu je že dvakrat zadnji trenutek izmaknil. Žal mu je bilo, ker je tudi Podgorski odšel, vendar je čez vse stokanje, topotanje in jokanje zaslišal klic:

“Kosinik, pridi sem h kapelici!”

Podgorski se je jel vračati in Turčini so še kar naprej prihajali. Tako malo jih je odšlo, kakor da jim tega ni nihče dovolil, on pa je že upehan starec, ki ne more več veliko pomagati. Še dobro, da se sin bori za dva in bo tudi njegovo on poplačal domovini.

Ni bilo Kosinika, ki sta ga že dolga leta oba poznala, bil je samo nekdo v razcapani odori, zamazani z nečim črnim z dodatkom zemlje, noge so bile bose, pa do kolen krvave, nevarno so se opotekale h kapelici, in dolgo pokvečeno kosišče ter krvava kosa sta vihrala v zraku kot zastava v vetru.

Kosinik ni mogel ničesar več narediti kot to, da je podal kosišče v roko Matjažu in se zleknil s stokom k njegovim nogam. Ta pa je samo kratek meč vtaknil v nožnico, ki je še začuda visela za pasom, nekoliko popravlil in naravnal koso. Bil je trenutek, ko je oba izpustil iz

SVETUJE MIRO PIRTOVŠEK

TOPLI NAPITKI

PUNČ

Beseda punč, angl.-PUNCH po sanskrtu-PANCHA, indijsko - PANTSCH, označuje število pet, torej je potrebno pet sestavin za pripravo dobrega in pravega punča: po osnovnem receptu iz Indije so punč pripravljali iz domačega žganja, čaja, sladkorja, vode, in sadnega soka.

Tako kot leta 1655, ko so se Angleži prvič srečali s punčem, je še danes punč priljubljen napitek, ki ga lahko pripravljamo toplega ali hladnega.

Najbolj je razširjen Rum punč, ki ga pripravimo tako, da v ustrezni kozarec oz. skodelico nalijemo 1,5 dcl vročega čaja, nakar s pomočjo žličke dolijemo 5 cl ruma. Zaradi manjše specifične teže bo ostal na površini rum, ki ga prižgemo in dodamo sladkor ter postrežemo.

Klasično pa punč pripravimo tako, da z alkoholom natopljeno kocko sladkorja v žlički, nad kozarcem s čajem prižgemo in pustimo da sladkor kaplja v čaj. Na sladkor, ki ostane na žlici, dolijemo še rum in ponovno prižgemo (postopek ponavljamo, dokler se sladkor ne stopi).

Tako kot poznamo različne kombinacije različnih napitkov tako tudi punč lahko danes pripravljamo v različnih kombinacijah različnih sestavin in različnih koncentracijah alkohola.

BRANDY PUNČ -

5 CL BRANDY
c cl limonin sok
2 b. ž.sladkorja
dolijemo vroči čaj

PUNČ GENOVA

3 CL aquavita (vinski dest.)
2 cl Kirsch (češnjevo žganje)
1 cl Jamajka rum,
2 cl limonin sok in
sladkor

NEGRITA

3 cl ruma Negrita
2 cl Armagnac(vinjak)
2 cl limonin sok,
1 cl ananasov sok in
sladkor

ŠVEDSKI NOVOLETNI PUNČ

1 l vinjaka,
2 cimetovi skorji,
5-7 nageljnovih žbic,
lupina cele blanširane oranže,
4 stebela janeža,
100 g rozin,
100 g mandeljnov,
250 g sladkorja v kockah

MARASCINO PUNČ

2 cl likerja Marascino,
2 žlički lim.soka
sladkor po okusu
dopolnimo s kuhan.vinom
ter okrasimo z rez.oranže

ORANŽNI PUNČ

sok ene cele oranže,
5 cl Curacao (liker iz oranž)
sladkor po okusu,
dopolnimo z vročim čajem
okrasimo z rezino oranže
limonin sok in vroči čaj

MALINOV PUNČ

5 cl brandya,
sladkor po okusu,
2 cl domačega žganja,
2 cl Kirscha
1 cl marascina

MLEČNI PUNČ

2 rumenjaka,
sladkor po okusu
2 cl chery brandy,
1 cl ruma in
dopolnimo z vročim mlekom

ČOKOLADNI PUNČ

2 žlički čokolade,
2 cl ruma,
2 cl vanilijev liker in
dopolnimo z vročim mlekom

TIGROVO MLEKO

3 cl ruma,
3 cl vanilijev liker,
sladkor po okusu,
vroče mleko (150 g)

V kotliček (nad gorilnikom) nalijemo vinjak in dodamo še vse ostale sestavine. Nad kotliček položimo rešeto in na rešeto sladkor v kockah. Z zajemalko polivamo vroči vinjak čez sladkor in prižgemo. Ta postopek ponavljamo tako dolgo, dokler se sladkor ne stopi. Ko je napitek pripravljen, dodamo še 2 dcl mdeire in še 4 suhe smokve.

Tekstilna Industrija Otiški vrh

TIO

TEKSTILNA INDUSTRIJA

Otiški vrh d.o.o.

Otiški vrh 53, 62373 Šentjanž pri Dravogradu

Tel.: 0602/85-234, Fax: 0602/85-279

Trgovina TARA na Mariborski cesti v Dravogradu vas popelje v poletje z bogato izbiro:

- kopalk   kopalnih brisač
 kopalnih plaščev   moških kratkih hlač

Poleg tega lahko izbirate med široko paleto spodnjega perila iz programa NATURANA.

Vstopite v poletje z izdelki Tekstilne industrije Otiški vrh in obiščite trgovino TARA!

DARKO JAMŠEK

Ko smo Darka Jamška v nedeljo, 14. maja videli "na delu" na namiznoteniškem turnirju za odprto prvenstvo Raven, ko je še vedno močno in natančno udarjal z majhnim loparčkom po beli celuloidni žogici in z veliko zanesljivostjo premagoval svoje nasprotnike - v finalu turnirja tudi vedno neugodnega levorokega Tomaža Kusa iz Radelj smo menili, da je vendarle prav, da Darka pobliže predstavimo ljubiteljem športa tudi v naši rubriki. Res je, da ga zadnje čase, ko igra v avstrijskem

Wolfsbergu, ne videmo več toliko za zelenimi mizami v Sloveniji, toda dolga leta je bil v samem kakovostnem vrhu slovenskega in tudi jugoslovanskega namiznega tenisa in nenazadnje, kar desetletje in več steber ekipe Fužinarja. Z namiznim tenisom se je Darko pobliže spoznal v drugem razredu osnovne šole, ko je najprej vadil pri že pokojnemu trenerju Ludviku Bavčetu. Seveda ga je za ta lepi šport navdušil - saj ste uganili - njegov oče Robert, ki je bil nekoč športnik "od nog do glave", domala tri desetletja svojega življenja pa je posvetil namiznemu tenisu in vzgoji mladih kadrov pri Fužinarju.

Skrozi "njegove roke" so šle številne generacije odličnih igralcev in igralk namiznega tenisa, ki pa jim kot odlični pedagog in neprecenljivi strokovnjak ni dal le znanja iz "umetnosti" pingponga, temveč jim je vtil napotke za življenje, za katere so mu še danes neizmerno hvaležni. Nič čudno torej, da je sin Darko postal vrhunski igralec, v vsem tem obdobju pa jima je stal a ob strani in ju vzpodbujala tudi mama in žena Jelka. Kot pionir je Darko Jamšek igral v jugoslovanski reprezentanci, skupaj s

PREDSTAVLJAMO KOROŠKE ŠPORTNIKE

Primorcem in Lupoleskujem. Bil je najboljši v Sloveniji, na prvenstvu Jugoslavije pa je osvojil 2. mesto za Zoranom Primorcem. Zadnje leto pionirskega staža je nastopal v jugoslovanski reprezentanci na Evropskem prvenstvu na Švedskem. Kot ekipa so osvojili 5. mesto, med posamezniki pa je bil Darko 12. Najboljše rezultate je dosegel kot mladinec. Bil je republiški prvak v dvojicah skupaj s Samom Bezjakom ter prvi v mešanih dvojicah s Polono Frelh iz Kranja. Z ekipo Fužinarja je dvakrat osvojil naslov prvaka Slovenije, sam pa je bil tudi dvakrat prvak med posamezniki. Seveda je na podlagi odličnih rezultatov na prvenstvih Slovenije kmalu dobil poziv zveznega selektorja in postal mladinski reprezentant bivše Jugoslavije, zlasti potem, ko je zmagal na TOP 12, med najboljšimi takratnimi mladinci. Leta 1985 je z reprezentanco sodeloval na Evropskem prvenstvu v Belgiji, leto pozneje pa še na Nizozemskem, obkral pa so osvojili ekipno 3. mesto. Veliko je bilo uspešnih nastopov Darka Jamška, tako doma kot v tujini. Za uspeh v karieri šteje pravzaprav osvojitve naslova republiškega prvaka v mladinski in članski konkurenci v sezoni 1985/86, kar do sedaj še nobenemu igralcu ni uspelo. Darko je, kot smo že uvodoma omenili, kar 11 let oblačil dres ravnanskega Fužinarja, nato pa kariero nadaljeval v Mariboru in po eni sezoni prestopil h klubu v Novem mestu. Pred leti je dobil privlačno ponudbo iz avstrijskega Wolfsberga in jo tudi sprejel. S tamkajšnjo ekipo nastopajo v koroški ligi dokaj uspešno, saj so lani osvojili 1. mesto, vendar v kvalifikacijah za uvrstitev v drugo avstrijsko ligo niso uspeli. Nedvomno bo Darko namizni tenis igral še kar nekaj let, toda v sebi čuti željo, da bi nekoč postal trener - tako dober, kot je njegov oče - da bi tudi on svoje znanje prenašal na mlajše rodove.

Darko Jamšek se je rodil 8. marca 1969, stanuje na Ravnah, Čečovje 40/A. -im

Jože Kozmus, predsednik RK Prevent

EVROPSKI POKAL IN MLADI

Podjetje, čigar direktor je, že dve sezoni stoji ob strani slovenjgraškim rokometašem. Prevent, proizvajalec avtokonfekcije ter zaščitnih oblog in rokavic, je postal glavni pokrovitelj kluba, ko je ta nastopal v evropskem pokalu. V minuli sezoni rezultati niso bili blesteči, toda Jože Kozmus, direktor Preventa in novi predsednik RK Prevent se je odločil obrniti novo stran v bogati zgodovini slovenjgraške paradne športne panoge. Skupaj s sodelavci načrtuje močno rokometno sredino, ki bo organizacijsko in rezultatsko uspešna.

Gospod Kozmus, se strinjate, da sta glavni nalogi za vas in strokovni odbor okrepiti vodstvo kluba in sestaviti moštvo, da bo uresničilo "evropske" želje?

"To sta na vsak način dve glavni nalogi, poleg tega pa je pomembno delo z mladimi. To smo pričeli resno izvajati, saj želimo imeti močno igralsko bazo. V prvi vrsti bomo tesneje povezani s športnimi pedagogi na naših osnovnih šolah, saj je naš interes, da učenci že zgodaj spoznajo rokomet."

Privržence kluba zanimajo predvsem okrepitve in ambicije v prihodnji sezoni? Lahko poveste kaj konkretnega v zvezi s tem?

"K Preventu je že pristopil reprezentančni vratar Rolando Pušnik, ki je zapustil Pivovarno Laško. Najbrž ni posebno poudarjati, kako kakovostnega vratarja smo dobili z njegovim prihodom. V Sloveji Gradcu bo ostal dve sezoni, njegova vloga pa najbrž ne bo samo igralskega značaja. Kolikor bodo namreč dopuščale okoliščine, bo Rolando delal tudi z našimi mladimi rokometaši, ki bodo tako dobili znanje iz prve roke. Kar pa se tiče tekmovalnih ambicij, menim, da bo

neuspeh, če se ne uspemo uvrstiti v enega izmed evropskih pokalov."

Pred kratkim je vaše podjetje dobilo pomembno priznanje poslovnega partnerja iz tujine. V tej luči je podjetje v Evropi uspešnejše od rokometašev. Ali bo v rokometnem delu Preventa zavlada enaka filozofija kot v podjetju?

"V vsakem primeru ne smemo iskati primerjave s povprečjem. Naša filozofija je biti najboljši in v to tudi verjamemo. Kot smo verjeli v uspeh firme na poslovnem področju, kar se je potrdilo tudi s to nagrado, tako verjamemo tudi v uspeh kluba. Mislim, da se bo to potrdilo že na koncu prihodnje sezone, če ne pa malce kasneje."

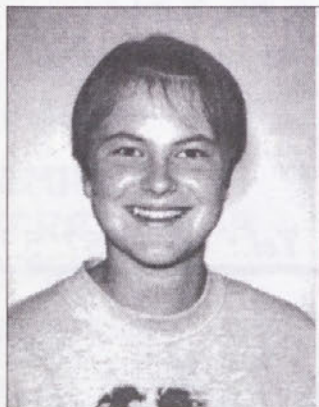
To bo vsekakor razveselilo navijače, ki jih ne manka.

"Veseli me odnos ljudi do rokometu. Večina gledalcev ni zapustila kluba, ko rezultati niso bili najboljši. Drugje igrajo moštva v takšnem primeru pred praznimi tribunami. Zato bi še naši publiki zahvalil za podporo, hkrati pa jih pozivam, da nas še naprej vzpodbujajo v čim večjem številu." □

Rok Tamše

OBNOVLJENI STIKI S ŠPORTNIKI IZ MADŽARSKE

Na povabilo Športne zveze Ravne, ki jo je zastopal njen dol-

Petra Mlakar - 2. mesto na turnirju na Ravnah

goletni predsednik g. Jože Šater in NTK Fužinarja Interdiskonta so sredi maja po daljšem obdobju znova nastopili športniki iz madžarske Železne županije. S prijateljskim srečanjem moških in ženskih namiznoteniških ekip

Fužinarja Interdiskonta in Szombathelyja, ki naj bi odslej postalo tradicionalno, so se tako obnovile nekoč izredno pristne prijateljske vezi med športniki iz obeh dežel. Ob dvodnevem druženju mladih igralcev in igralck namiznega tenisa so na Ravnah potekali tudi pogovori o nadaljnjem sodelovanju športnikov iz Železne županije in občine Ravne - Prevalje, katerim je prisostvovala tudi nekdanji dolgoletni predsednik ZTKO Murska Sobota in starosta športa v Pomurju g. **Jože Vild**, ki je bil vselej dobrodošel gost tudi med koroškimi športniki.

V tekmovalnem delu programa srečanja so bili v dvoboju moških ekip boljši Madžari, ki so igrali v postavi Fodor Arpad, Laslo Pignitcki, Tibor Sarka in Nando Fazekas. Igral ce Fužinarja Interdiskonta v postavi Andrej

Bač, Emil Sirovina, Bogdan Tušek in Samo Bezjak so premagali z rezultatom 13:3. Več uspeha sta imeli domači igralci Petra Mlakar in Zvonka Krajnc, ki sta igralci iz Szombathelyja Ester Vizi in Csillo Beke premagali s 4:1. Skupna zmaga je tako pripadla madžarskima ekipama, ki sta osvojili lep prehodni pokal.

Drugi dan so ravenski namiznoteniški delavci izpeljali še turnir za posameznike v okviru odprtega prvenstva

Raven. Nastopilo je 40 igralcev in igralck. Pri moških je 1. mesto osvojil domačin Darko Jamšek, ki tačas nastopa za klub iz avstrijskega Wolfsberga, drugi je bil Radeljčan Tomaž Kus, tretji Madžar Tibor Sarka in četrti igralec Fužinarja Interdiskonta Emil Sirovina. Pri dekletih je zmagala Tina Safran iz Radelj pred Ravenčanko Petro Mlakar, ki nastopa za ljubljanski klub Vesna Zalog, na tretje in četrto mesto pa sta se uvrstili madžarski igralci Beke in Vizi. □

-im

ČETRTE V TEKU TROJK

Tudi letos je ekipa Svobodnega sindikata družb Železarne Ravne v postavi Alojz Golgranc, Mirko Krančan in Beno Jelen, nastopila na tradicionalnih športnih prireditvah v okviru pohoda Ljubljana 95' ali, kot smo nekoč rekli Po poteh partizanske Ljubljane. V teku trojk na 28 km dolgi progi so naši tekači osvojili izvrstno 4. mesto med veterani A, to je v kategoriji od 40 do 50 let starosti. Letošnji

Od leve: Mirko Krančan, Alojz Golgranc in Beno Jelen

pohod je bil že 39. po vrsti, prav toliko nastopov pa ima 63 - letni Ravenčan Alojz Golgranc, ki ni manjkal na nobeni prireditvi in je nasploh edini Slovenec z vsemi nastopi. Čestitamo! Njegova želja je, da bi sodeloval še prihodnje leto; če mu bo seveda zdravje dopuščalo, ko bo na vrsti jubilejni 40. pohod. Seveda imata tudi njegova sotekmovalca v ekipi zavidanja vredno udeležbo, kajti Mirko Krančan je v Ljubljani tekel letos že 27-tič, Beno Jelen pa 9-ič. □

-im

PREPIH - NAJBOLŠI TA HIP

TRGOVSKO PODJETJE

KOROTAN

Ravne na Koroškem

Čečovje 6

Tel.: 0602/22-711, 21-476

Fax: 0602/23-296

Ugodna razprodaja **ZLATEGA IN SREBRNEGA** nakita v prodajalni "PAPIRNICA" na Čečovju.

Odlična ponudba pisarniškega materiala, ročnih in žepnih ur, glasbenih kaset, kristala, porcelana in ostalega darilnega programa.

OBISK V TP "KOROTAN" - PRILOŽNOST ZA DOBER NAKUPI

Koroška cesta 2
62360 RADLJE OB DRAVI
SLO

Telefon: 0602 71 098
Telefax: 0602 71 098

89,5 MHz

89.5 MHz
NOVI VAL

VAL RADIA RADLJE

ODSLEJ PO VSEJ KOROŠKI IN NA ŠTAJERSKEM

Avtošola

MOTOTEMPO

Prevalje

PRIDRUŽITE SE VELIKI DRUŽINI VOZNIKOV

v avto šoli MOTOTEMPO Prevalje:

- ☺ ker je vaš denar pri nas več vreden
- ☺ ker organiziramo CPP v vašem kraju
- ☺ ker se boste naučili voziti varno, varčno in okolju prijazno
- ☺ ker smo šola prijaznih ljudi
- ☺ rezervirajte si prosto mesto in ceno

tel.: 22-879, 21-028

VLJUDNO VABLJENI !

Kamnoseštvo **PODPEČAN**
Šalek 20, Velenje

*Iz marmorja in granita izdelujemo:
nagrobnike, okenske police, stopnišča, kuhinjske
in kopalniške pulte, vodomete, mize in stebre.*

*Trgovina: granitne in marmorne ploščice, granitogres,
lomljen tlak, nagrobni dodatki*

Uradne ure od 8. do 16. ure
naročila nagrobnikov vsako sredo
od 8. do 19. ure.

Tel.: 063 857 558

PARO d.o.o.

partnersko podjetje

- proizvodnja montažnih podplatov
- proizvodnja termoplastičnih granulatov
- posredovanje v zunanji trgovini

carinska cona Dravograd

Otiški vrh 25a

62370 Dravograd

tel.: 0602 45 131

fax: 0602 41 631

PAR ITALIJA - PAR MOSKVA - PAR MINSK

Panasonic telekomunikacije

PRODAJA - INFORMACIJE

BODE d.o.o., kreševa 20, Slovenj Gradec
montaža, servis telefonskih naprav
Tel./fax: 0602 41 878

TELEFONSKI APARATI
TELEFONSKE CENTRALE
TELEFAKSI
BREŽIČNI TELEFONSKI APARATI - DOMET 500m
PROFESSIONALNI AVTOMATSKI ODZIVNIKI

VSI APARATI IMAJO USTREZEN ATEST

KOROŠKI ŠPORTNI POBERKI

Piše: Ivo Mlakar

SEMINAR KARATEJA NA ROGLI

V organizaciji Tradicionalnega karate kluba Ravne je bil 6. in 7. maja v športno turističnem centru na Rogli mednarodni seminar tradicionalnega karateja pod vodstvom Japonca Hiroshi Shiraija, nosilca črnega pasu 8.DAN. Seminarja se je udeležilo preko 120 karateistov iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške in Italije. V odličnem ambientu športne dvorane na Rogli so se praktično zbrali vsi privrženci

tradicionalnega karateja iz Slovenije, osnovni namen seminarja pa je bil, da se združi razdvojenost klubov in društev po raznih zvezah in federacijah. Japonec Shiraiji je kot vrhunski pedagog in demonstrator ob pomoči dveh italijanskih trenerjev karateja, izpeljal program s področja treh disciplin - karate sparing, karate borbe, in kata. Skupno je bilo kar pet ur treninga, ob koncu seminarja pa so nekateri udeleženci opravljali tudi izpite za mojsterske pasove.

RAVENČANI DRUGI, DRAVO- GRAJČANKE TRETJE

Na letošnjem finalnem turnirju za državno prvenstvo osnovnih šol v odbojki, ki je potekal v Ljubljani, sta izjemno lep uspeh zabeležili šolski ekipi iz Raven in Dravograda. Pri fantih so med petimi ekipami zmagali učenci OŠ Toneta Čufarja iz

Maribora, drugo mesto pa so z enakim številom točk osvojili mladi odbojkarji iz OŠ Koroških jeklarjev z Raven. Pri dekletih so bile najboljše igralko OŠ Miklavž na Dravskem polju, pred OŠ D. Bordona iz Kopra, tretje mesto pa je pripadlo odbojkarji cam OŠ Neznanih talcev iz Dravograda.

PLAVALCI FUŽINARJA V LJUBLJANI...

Na močnem mednarodnem mitingu Ilirije v Ljubljani, bil je 6. in 7. maj a, ob 50- obletnici osvoboditve našega glavnega mesta, so Fužinarjevi plavalci in plavalke dosegli v mladinski konkurenci naslednje uvrstitve: **Matjaž Čepelnik** - 3. mesto na 200 m prsno, 4. na 100 m prsno in 9. na 200 m mešano, **Primož Abraham** - 5. na 100 m delfin, 10. na 200 m delfin medtem ko je **Anja Srebotnik** osvojila dve 6. mesti v disciplini 100 in 200 m prsno.

... IN NA MADŽARSKEM

Mladi Fužinarjevi plavalci in plavalke so nastopili na tekmovalstvu v Zalaegerszegu na Madžarskem. Med letniki od 1981 - 83 so dosegli boljše uvrstitve: Špela Fras 1. in 6. mesto, Tanja

Merzdovnik 2. in 4. , Vasja Knuplež 4. ter Miha Tisovnik 1. in 4. mesto. Štafari deklet Fužinarja 4 x 50 in 4 x 100 m prosto v postavi Merzdovnik, Knuplež, Fras in Breznikar sta bili tretji. Med letniki 1984 in mlajšimi je Tanja Kumprej osvojila dve prvi mesti.

ATLETI KAK RAVNE NA MITINGIH V CELJU IN NOVI GORICI

Na atletskem mitingu v Celju, v petek 12. maja, so tekmovalci in tekmovalke Koroškega atletskega kluba dosegli i naslednje boljše uvrstitve : 100 m - pionirke : 4. Mojca Vavče, 300 m - pionirke: 2. Mojca Vavče, ml. mladinke: 6. Lucija Šegel, st. mladinci : 4. Marko Kobovc in člani : 4. Luka Leitinger, 1000 m - pi oni rke : 2. Met oda Videtič, st. mladinke : 3. Mojca Leitinger, čl ani : 2. Janez Štern, 3000 m - ml. mladinci: 2. Pavel Pori, člani: 3. Gorazd Podržavnik. Dan pozneje so ravenski atleti sodelovali še na mednarodnem mitingu v Novi Gori ei in se v absolutni konkurenci uvrstili : v teku na 800 m je bil Janez Štern 2. , Uroš Verhovnik 4. in Luka Leitinger 6. Mojca Leitinger, ki je še mladinka, je v teku čl anic na 400 m osvojila 8. mesto. □

ŠPORTNI USPEHI INVALIDOV

Društvo invalidov Radlje-Vuhred šteje 220 članov, ki so zelo aktivni na raznih področjih, predvsem pa v športno rekreacijskih sekcijah: šahovski, ribiški, strelski, kegljaški itd.

Najbolj aktivni so kegljači, saj njihova sekcija šteje 30 članov. Redno tekmujejo v občinski in

koroški regijski ligi. Udeležujejo se tudi drugih tekmovanj po Sloveniji, kjer so dosegli zavidljive uspehe in prejeli že več priznanj.

Športni referent pri društvu je **Ivan Vimer**, najstarejša članica kegljaške sekcije pa je **Erna Popijal**. □

-I.S.

BISTRO GUŠTANJ LETNO KOPALIŠČE RAVNE

prireja tradicionalni KOŠARKARSKI TURNIR TROJK

ki bo v soboto, 27.05.1995, ob 10⁰⁰ uri na

letnem kopališču na Ravnah.

Nagrade so denarne in praktične

Prijave zbiramo pred turnirjem (prijavnina znaša 2.000,00 SIT).

Ob 20⁰⁰ uri zabava s koroškimi kantavtorji!

Vstopnine ni !!!

Za hrano in pijačo bo poskrbljeno!

SAMO- OBRAMBA

UNZ Slovenj Gradec je te dni skupaj z upravo policije ministrstva za notranje zadeve republike Slovenije v športni dvorani v Slovenj Gradcu pripravila 36. državno prvenstvo delavcev ONZ v samoobrambi. Udeležilo se ga je 12 moštev iz vse Slovenije ali 42 tekmovalcev. Koroški policisti so se kar dobro odrezali. Poglejmo nekaj rezultatov.

Ekipno je prvo mesto pripadlo izobraževalnemu centru srednje policijske šole, drugo mesto je osvojila specialna enota MNZ, tretje pa zaščitna policijska enota MNZ. Korošci so bili odlični peti. Med posamezniki sta na prvi dveh mestih Tomaž Pivec in Pignar Jure iz srednje policijske šole, tretje mesto pa je pripadlo Aleksandru Majhnu iz zaščitne policijske enote.

Korošci Rudolf Pavlin, Vojko Klug in Klavdij Novak pa so se uvrstili na 8. in 18. mesto.

KO IMA HUDIČ MLADE

In zdaj k že napovedani "ta pravi" črni kroniki. Naslov, ki sem si ga izposodil iz bogate zapuščine slovenskih ljudskih pregovorov, najbolje priča, kaj se je v teh dneh dogajalo. Na kratko: v policijskih zapisnikih so zabeležene najmanj tri nesreče ali delovne nezgode, v katere je bil tako ali drugače vpleten traktor. Bilo nekaj požarov - eden med njimi je terjal celo človeško življenje. Med pogrebce na pokopališču v Radljah je med prvo večjo letošnjo nevihto udarila strela itd.

Nesreče ali nezgode bom nekoliko podrobneje obdelal predvsem iz preventivnih razlogov, da bomo vsi v bodoče pri delu - tudi takšnem, ki se nam zdi povsem rutinsko - bolj pazljivi.

Tako je na primer F.R. iz Dravograda dne 29.4. nestrokovno s pomočjo traktorja, s priklopnika dvigoval betonsko cev, težko okoli 800 kilogramov. Pri tem se je M.Z., ki mu je pomagal, hudo telesno poškodoval. Padel je namreč s sprednjega dela

Kolikokrat zvoni poštar?

Tokrat črno kroniko, ki ponovno zajema obdobje slabih štirinajstih dni, izjemo ma ne bi pričel tako črno, saj bo za to čas nekoliko kasneje. Najprej pa k dogodku iz življenja policistov, ki nekako sodi v to rubriko.

traktorja. F.R. je zdaj utemeljeno osumljen kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti. Dne 6.5. pa je bil v slovenjgraško bolnišnico pripeljan hudo telesno poškodovan I.K. iz Dovž. Pokazalo se je, da je pred tem padel s traktorskega priklopnika, na katerem je bilo naloženih šest hlovod. I.K. se je bil na prikolico vsedel kljub izrecni prepovedi lastnika traktorja. Na gozdni poti je traktor kasneje zdrsil in "slepi potnik" se je huje poškodoval.

POŽAR IN STRELA

V poprej omenjenem požaru, ki je izbruhnil 7.5. ponoči v št. Janžu nad Radljami, pa je umrl J.B., ki je že dalj časa stanoval v pogoreli hiši, last H.P. Do požara je verjetno prišlo zaradi dogorele sveče ali cigaretnega ogorka.

O udaru strele med pogrebce na radeljskem pokopališču pa je bilo že toliko napisanega, da bi tokrat veljalo le še opozorilo pred poletno sezono: drevo ali nezavarovan objekt sta sicer lahko zaščitna pred dežjem, pred strela pa nikoli!

ALKOHOL

Za konec tega zares črnega dela črne kronike pa še nekaj o

prometni nesreči, ki se je pripetila 7.5. ob 16,35 zunaj naselja Šmartno pri Slovenj Gradcu. Do nesreče naj bi prišlo zaradi nepriklajene hitrosti in vožnje pod vplivom alkohola voznika osebnega avtomobila A.P. iz Šmartnega. Voznik se je v nesreči lažje, njegov sopotnik D.P. pa huje poškodoval. A.P. naj bi imel v krvi 2,42 g/kg alkohola.

RAZJARJENA AVSTRIJCA

Vedrejši in po mojem glosirano zašpičeni del črne kronike (da ne bo vse tako črno), pričenjам tokrat z dvema Avstrijcema, ki sta, ni znano zakaj - prišla razgrajati na prizorišče zadnjih bojev druge svetovne vojne na evropskih tleh, na Poljani nad Prevaljami, prav okrog 50. obletnice tega dogodka.

Tako so policisti 14.5. okoli 15. ure na "ohlajanje v bunker" na policijskem oddelku v Mežici dali vinjenega kršitelja C.K., državljana Avstrije, ki pred tem pri usmerjanju prometa na Poljani ni upošteval zakonitih odredb policistov in je zapeljal preko stožcev z napisi policija. Med postopkom na kraju dogodka se je do policistov neokretno obnašal, jih med drugim ozmerjal, da so srbske svinje, jim grozil s fizičnim napadom pri nas in v Avstriji.

"Bržčas je razlag za takšno obnašanje Avstrijca lahko več. Ena je lahko tudi, da si je C.K. dogodke izpred 50. let nekoliko po svoje predstavljal. "Aktualiziral" jih je, bi lahko rekli, pojasnuje moj prijatelj "bifedžija" Miran. "Morebiti je slišal, da se nemški vojaki - med njimi je bilo seveda tudi veliko Avstrijcev - niso hoteli takoj predati partizanom na Poljani. Pa je sklenil, da se tudi sam ne bo pustil "zajeti" s strani slovenske policije in je "nudil odpor", kot se temu strokovno reče. Zaradi "alkoholnega izhlapevanja" pa najbrž ni bilo vse v redu z njegovim čutom za orientaciji in je mislil, da je pristal v Srbiji. Zato je pač ustrezno temu ozmerjal policiste. Nima namreč vsak tako dobre orientacije ali "orientiranja", kot moj Rene, ki je tudi - kot zavezniški vojak - po najhujši bitki v Normandiji takoj našel pot do bližnje gostilne in priljubljene dunajskega zrezka ter fižovole solate z bučnim oljem."

KONTRA- (AVSTRO)BAS

Drugi "sosed" iz Avstrije pa je svoje razgrajanje že čutil kot udarec po žepu. Občinska sodnica za prekrške iz Dravograda je namreč z denarno kaznijo 85.000 SIT in poprečnino 15.000 tolarjev ter prepovedjo vožnje motornega vozila na ozemlju republike Slovenije za dobo dveh mesecev, kaznovala S.H. iz Volčjega (Wolfsberg) v Avstriji. S.H. je namreč na prireditvenem prostoru na Poljani nad Prevaljami in v bližnjem gostinskem lokalu vinjen motil javni red in mir z igranjem na kontrabas in razbijanjem inventarja. Potem se je z avtomobilom odpeljal proti meji in povzročil še prometno nesrečo. Ob prihodu policistov se je do njih nedostojno vedel. Zmerjal jih je z izrazi, kot je na primer "svinje" ter mahal z rokami proti njim. Iz povsem nezanesljivih virov je bilo slišati, da je omenjeni Avstrijec pravzaprav žrtev svoje velike ljubezni do glasbe in seveda njegovega najpriljubljenejšega instrumenta - kontrabasa. Bojda so mu sosedje v njegovem domačem kraju zabrusili, da naj gre "kontrabas špilat prek meje", da jim je ne bo odganjal turistov, ki so prepričani, da nekdo v njihovem kraju nenehno muči

mačko. K takim ljudem pa oni že ne bodo šli na dopust. No, in je H.S. pač odšel na Poljano ter se želel vključiti v orkester ob praznovanju jubileja.

Glede razbitega inventarja pa... bojda, ga ni razbijal on, marveč poslušalci v "ekstazi", ko so slišali njegovo mučenje mačke - pardon, igranje na kontrabas!

GRADNJA SAMO-POSTREŽNICE

Gospa D.P. iz Vuzenice, začasno na delu v Nemčiji, pravzaprav sploh ni vedela, da gradi novo "samopostrežnico". Tako si je njen trud namreč tolmačil NN, ki je januarja ali februarja letos obiskal njeno novogradnjo in si krepko (samo)postregel. Iz tistega, kar je odnesel gre sklepati, da se je pripravljala na veliko gostijo ali kaj podobnega. Odnesele je

namreč kar 150.000 tolarjev jedilnega pribora, namiznih prtov, oblačil, kopalniških luči, kletno okno in samokolnico.

Ko (če) ga bodo prijeli, bo moral - razumljivo - vse vrniti in počakati (na hladnem) na uradno otvoritev kakšne nove samopostrežnice v svojem kraju.

NI POZVONIL

V.K. iz slovenj gradca ima izkušnjo več: poštni nabiralnik je samo za pošto in ne za shranjevanje stanovanjskih ključev. Vrhu vsega pa "poštar zvoni vedno dvakrat"!

Ker teh varnostnih ukrepov V.K. ni upošteval in je v poštnem nabiralniku shranil ključke od stanovanja, ga je obiskal NN, ki ni pozvonil niti enkrat. Izmaknil je ključ iz nabiralnika in vstopil v stanovanje ter odtujil deviz in tolarjev. Podatka o tem, ali je vrnil ključ v predal in dvakrat pozvonil, pa nimam! □ *ti*

Smrt v plamenih

Pri UNZ Slovenj Gradec so nam za tokratni "slikovni" del črne kronike posredovali posnetek pogorišča stanovanjske hiše št. Janž v Radljah ob Dravi. O nesreči - v kateri je zgorel tudi stanovalc hiše - smo preventivno pisali že v tokratni črni kroniki, slika pa je dokaz več, kako hitro lahko pride do tragedije, če nismo dovolj pazljivi.

Arhiv UNZ

ZILA
TRGOVSKO PODJETJE
SLOVENJ GRADEC

TRGOVSKO PODJETJE ZILA SLOVENJ GRADEC
Šolska ulica 2, Tel.: (0602) 41-127, fax: 43-756

**DISKONT OSKRBA, Celjska 116,
SLOVENJ GRADEC**

Popolna ponudba prehrabnega blaga, vina, piva in:

- ostalih brezalkoholnih pijač
- čistil, pralnih praškov
- galanterije, kozmetike
- najugodnejše diskontne cene

ZILA DANES ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI.

PECA
TRGOVSKI CENTER

Odprli smo prodajalno z živili,
TRGOVSKI CENTER
PECA, sredi Mežice.

- DOBRA ZALOŽENOST
- PESTRA PONUDBA
- MODERNA SAMOPOSTREŽBA

VABLJENI!!

				TRNATA RASTLINA Z UZITNIMI PLODOVI	MUSLIMANSKO MOSKO IME	NEZAKONNOST	IZOBRAZBA	POLJSKI KNJIŽEVNIK	OSEBNI ZAJMEK	IME ITALIGRALKE LOLOBRIGITE	SIN AEDONE V GRŠKI MITOLOGJI	KRŠČANSKA VERSKA SKUPNOST, JEHOVI	ZNAMKA BUTELJNEGA VINA	
NALIK O NOSNIH BOLEZNIH								NEMSKI GENERAL IZ 2. SVET. VOJNE, ALFRED		ALOJA				
VSTAVITEV SEMENA V RODILA										ORIENTALSKO				
TETRALOGIJA IVANA ZORCA														
SEJGO RUDI														
AVTOR KRIZANKE: F. NOVAK	PREBIVALEC AJDOVSCINE	NEMSKI LITERARNI ZGODOVINAR, FRITZ	PRIPADNIK MUSLIMANSKEGA LJUDSTVA V TURCIJI, SIRIJI IN IRAKU	VŠIT DEL										
KEM. SIMBOL ZA AMERICIJ			VASE ZA LJUBLJEN CLOVEK	SPRIMEK SNEGA		GR. BOGINJA ZEMLJE	SIMBOL ZA GALIJ				OTTO VRHOVNIK	PRODAJALEC SLABEGA BLAGA		
IME PISATELJA TRDINE					TURŠKI VELIKAN		OKRASEK NA VERIZICI ALI VRVICI				ENICA			
FINO SUKNO IZ CESANE VOLNE					TONE NOVAK	SIMBOL ZA ALUMINIJ	DEL TEDNA				PAVLA ROVAN	SARAJEVSKI NOGOMETAS		
ITALJANSKO MESTO V APULIJI						REKA V EGIPTU			GRŠKA BOGINJA PODZEMLJA, PERZEFOVA					
KRATKA SALA				LISTANOVITELJ KRALJESTVA V ARGIJI		REŽISER ROACH			KEMIJSKI SIMBOL ZA NATRIJ	MUSLIMANSKO MOSKO IME				
PRVI VEČNAMENSKI AM. ELEKT. RAČUNAL.				AR. ZREBEC						VEZNIK	IME HUMORISTKE PUTRIH			
VODENA ALI GNOJNA BULA					AMERIŠKI FILMSKI REŽISER, ROBERT						ŽUPAN POD FRANCOZI			

Kar tako...

- Dinamit povzroča preveč hrupa...

NARAVA POD VAŠO STREHO

BIO IZOLACIJSKI MATERIALI IZ PROGRAMA BIOTOP

DEJAVNOST

Razvijamo in izdelujemo vložne materiale za oblažnjevo pohištvo in vzmetnice na osnovi naravnih rastlinskih in živalskih vlaken. Prednost naših proizvodov je v tem, da so izdelani iz naravnih materialov, kar omogoča našim kupcem proizvodnjo visokokvalitetnih BIO programov.

Proizvajamo tudi BIO izolacijske materiale, ki zagotavljajo zdravo bivalno okolje.

62380 Slovenj Gradec
Stari trg b.š.
Tel.: 0602 42 659
Fax: 0602 43 795
Telex: 33 460

BIOTOP ko-si d.o.o.

durhcug

V ujetništvu so prišli skupaj Avstrijec, Francoz in Mislinjčan in se prepirali, kateri jezik je bolj kunšten.

Avstrijec se hvali, da je njegov jezik najbolj kunšten. Pravi: "Mi pišemo na primer mesto Wien, izgovarjamo pa Vin."

Pravi Francoz: "Naš jezik je še bolj kunšten. Pišemo npr. mesto v naši deželi Bordeaux, izgovarjamo pa Bordo."

Mislinjčan pa pravi: "To ni nič. Naš jezik je šele kunšten: pišemo lonec, izgovarjamo pa pisker."

*****

Mati grejo v skedenj in čujejo glasove iz podstrešja.

"Micika, si ti?"

"Ja, mati."

"Kaj pa delaš?"

"Nič, mati."

"Bom gor prišla."

"Joj, mati, samo leživa."

"Kdo pa je s tabo,

Micika?"

"Nihče, mati."

"Bom gor prišla."

"Hlapec je, mati."

"Kaj pa delata, Micika?"

"Nič, mati."

"Bom gor prišla."

"Joj ne mati. Malo se mečkava."

"Dobro. Sem že mislila, da kadita."

POZNAME KOROŠKO
NAREČJE ?

V knjižni slovenščini poznamo polglasnike v nekaj besedah, kjer jih tako izgovarjamo, pišemo pa kot e: pes, oder, oktober...

V koroškem narečju izgovarjamo polglasnik v mnogih besedah. Značilno pa je, da ga ne izgovarjamo le namesto e, temveč je še večkrat tam, kjer bi ga sicer zapisali kot i, a, o, in celo u: prašva je (prišla je), kækær kaj (kakor kaj), dæčva (dečva), jæme (ime), mærlí so (moralí so), gæmno (gumno),...

Danes bomo zapisali nekaj prislovov, ki jih dobro poznamo in so v vsakdanji govorici še živi na celotnem področju, kjer govorimo po koroško. V njih so samoglasniki toliko skrajšani, da je ostal le še polglasnik. Če nam kdo "očita koroščino", so te besede razpoznavni znak koroškega narečja. Zato je prav, da jih vzamemo pod drobnogled.

Navedenim prislovom pripišite, kaj pomenijo.

gærtá.....
dovta.....
gærsí.....
tavni.....
žgære.....
bæk.....

Rešitve poiščite nekje v Prepihu.

Marta Repanšek

vici

Bajtarji so si omislili, da bodo redili kravo. V hlevu so naredili jasli in treba je bilo vanje zvrtni luknjo za privez verige.

Oče pošlje sina k sosеду, da si izposodi sveder.

"Oče prosijo, če bi posodili velik sveder", reče tam sinek.

"Ja, zakaj pa ga boste rabili" vpraša sosed.

"Kupili smo kravo, pa nima luknje", pojasni deček.

*****

V Mislinji se zgodaj zjutraj vračata dva pijanca iz gostilne. Prepirata se, ali sije sonce ali mesec. Srečata nekega moškega in ga vprašata: "Povejte nama, ali tam z neba sije sonce ali mesec?"

"Ne vem, nisem doma iz tega kraja", je bil odgovor.

*****

Hrvaški cigan gre v vojsko na čisto drug konec države.

Ko je že na avtobusni postaji, se spomni, da zdaj dolgo ne bo videl žene in se odloči, da jo bo še zadnjič pomečkal.

Cigan reče: "Ajde, u krevet!"

Ciganka se nato vsa utrujena vrže v posteljo.

Ciganu ni všeč, ker žena samo leži in nič ne dela, zato ji reče: "Ajde ženo mesi guzo!"

Ciganka pa le leži in stoka.

Ko čez leto dni pride cigan domov, zagleda otroka.

In pravi: "Ja sam taman, ti si tamna ali je*o me bog, ovo je djete crno. Što je to?"

Ciganka: "E, dragi, znaš kad si mi kazao nek mješam, ja nisam mješala i nisam mješala i onda se djete pripalilo."

- Kaj naj ti odgovorim? Če ni tvoj, ga bom pač odnesel v urad za najdene predmete...

MALI OGLASI

Ugodno prodam solarij nemškega proizvajalca Kettler.
Tel.: 20 342, 21 555

Kupim samo računalnik brez monitorja in tipkovnice: 386 DX 40, 4Mb RAM, 80 Mb disk, VGA, po možnosti 3,5" floppy disk.
Tel.: 20 342

Prodajam atraktivno vozilo Volkswagen Buggy.
Tel.: 33 309, popoldan.

Prodajam dobro ohranjeno trovrstno diatonično harmoniko Be Es As, znamke Lu bas.
Tel.: 42 154.

Prodajam pisalno mizo.
Tel.: 31 516

Prodajam Zastavo 128, letnik 1987, prevoženih 61000 km, registrirano do 2/96. Cena: 2700 DEM ali: menjam za motor 125 cm3.
Tel.: 85 246.

SUPER PONUDBA VOZIL ZNAMKE

FIAT UNO	že od	11.500 DEM
FIAT PUNTO 55 S 3v		14.990 DEM
FIAT TIPO 1.4 SX		16.600 DEM.

Na zalogi tudi

FIAT PUNTO 75 HSD in ostala rabljena vozila.

Tel.: 062-31-646, 301-141
avto IDEAL, Jadranska 27, Maribor

GRAFIČNI STUDIO IVKO

Čečovje 6, Ravne, Tel./fax: 0602 20 342

- ☞ Oblikovanje celostnih podob, zaščitnih znakov...
  - ☞ Grafično oblikovanje, priprava na tisk
  - ☞ Tisk vizitk, prospektov, knjig, katalogov
- IVKO - kvaliteta, ki se vidi*

Borza dela

OBJAVA POTREB PO DELAVCIH

Republiškega zavoda za zaposlovanje - območna enota Velenje

CESTAR NA OBMOČJU KOROŠKE, zidar ali tesar, leto dni delovnih izkušenj, za čas 6 mesecev, rok prijave 30 dni.

CESTNO PODJETJE Maribor, Iztokova 30, Maribor

GRADBENI TEHNIK, izkušnje z delom na računalniku, Windows, za nedoločen čas, rok prijave 8 dni.

CIMPERMAN d.o.o. Mozirje, Podvin pri Polzeli, 63313 Polzela
VOZNIK AVTOBUSA, voznik, izpit D kategorije, dve leti delovnih izkušenj, za nedoločen čas, rok prijave 8 dni.

IZLETNIK CELJE p.o., Aškerčeva 20, Celje, Poslovna enota Mozirje

KMETIJSKI DELAVEC, 6 mesecev delovnih izkušenj, za čas 6 mesecev, rok prijave 8 dni.

MERCATOR ZKZ, Cesta na lepo njivo 2, Mozirje, 831-521

PRODAJALEC, prodajalec, gostinec ali ekonomski tehnik, poskusna doba mesec dni, za čas 6 mesecev, rok prijave 10 dni.

KOČET RAJKO Bistro slaščičarna, Na Šancah 62, Ravne na Koroškem, 22-713

KUHAR, dve leti delovnih izkušenj, za nedoločen čas, rok prijave 8 dni.

L. ZIHERL, Restavracija Pri Grofu, Šolska 5, Slovenj Gradec, 43-769

TRGOVEC-POSLOVODJA, ekonomski tehnik, za čas 6 mesecev, rok prijave 8 dni.

KOSTAJNŠEK VIDA, Tomšičeva 45, Velenje

FINANČNI MANIPULANT (pripravnik), gimnazijski maturant ali ekonomski tehnik, pasivno znanje angleškega in nemškega jezika, za čas šest mesecev, rok prijave 15 dni.

AVIA COMMERCE d.o.o., Škale 177, Velenje, tel. 893-732, mobitel 0609 621-519

NATAKARICA, pomožni gostinec, starost 20 do 30 let, za čas treh mesecev, rok prijave 8 dni.

AHMETI BAJRAMALI, Okrepčevalnica, Stari trg 23, Velenje

SLAŠČIČARKA, pomožni živilski delavec, starost 20 do 30 let, rok prijave 8 dni.

JUSUFI MEDIT Slaščičarna, Goriška 27, Velenje

TEHNOLOG (pripravnik), ing. kmetijstva, za čas 9 mesecev, rok prijave 8 dni.

PUP p.o. Podjetje za urejanje prostora, Koroška 37b Velenje

ADRIATICOV MESEC ODPRTIH VRAT

**OD 5. MAJA DALJE
KO BODO NAŠE PISARNE ODPRTE
OD 8.00 DO 19.00 URE, TUDI V SOBOTO**

OBIŠČITE ALI POKLIČITE NAS !

ADRIATIC SLOVENJ GRADEC, Poslovni center Katica, tel.: 0602 45-330

ADRIATIC RADLJE OB DRAVI, Pohorska 1, tel.: 0602 73-064

ADRIATIC RAVNE NA KOROŠKEM tel.: 0602 21-131 int. 7007

TRGOVSKO PODJETJE
Oskarba
DRAVOGRAD

tel.: (0602) 83-641, 83-652, fax: 0602 83-997

VELEPRODAJA

trgovcem in gostincem iz skladišča v Slovenj Gradcu
tel.: 0602 42-551, 42-553; fax: 0602 42-214

prehrambeni izdelki, čistila, pralni praški, galanterija, alkoholne in brezalkoholne pijače

MALOPRODAJA

v lastnih poslovalnicah

samopostrežni trgovini, diskont in bife v Dravogradu; samopostrežna trgovina v Slovenj Gradcu; samopostrežna trgovina v Topolšici

ZA KUPCE NAČRTUJEMO MESEČNE PRODAJNE AKCIJE

OD TOD - Za Vas, Vsak Dan - POVSOD

KOMPAS HOLMEC - VIČ

PONUDBA NA ENEM MESTU

- ☛ TOBAK
- ☛ PIJAČE
- ☛ KOZMETIKA, PARFUMI
- ☛ NAKIT IN ZLATO
- ☛ ČOKOLÁDA, BONBONI
- ☛ IGRAČE
- ☛ ŠPORTNI ARTIKLI

MEJNA TURISTIČNA DEJAVNOST
GOSTINSTVO

Vabljeni!

ZLATARNA CELJE

BOUTIQUE PRIZMA

Trg 4. julija 43

Dravograd

Tel.: 84 - 739

- ročne ure "LORENZ"
- izdelki iz kristala in kristalina
- izdelki iz domače in umetne obrti
- umetniške slike

**PO VAŠI ŽELJI PRIPRAVIMO
DARILA, PRIMERNA ZA VSAKO
PRILOŽNOST**

GALERIJA PRIZMA

Glavni trg 29

Slovenj Gradec

Tel.: 42 - 861

VELIKA PONUDBA ZLATEGA IN SREBRNEGA NAKITA

**ZA ZLATI NAKIT TUDI DO
30% POPUSTA**

- uhani od 2.400,00 SIT
- prstani od 6.700,00 SIT
- verižice od 4.800,00 SIT
- obeski že za 1.050,00 SIT

PLAČILO NA DVA ALI TRI OBROKE